

San Marcos Iskribin Jesucristo Shumaq Rimashanta

San Marcosmi kay libruta iskribiran Jesucristo rurashankunata yaĉhanallapapaq. Marcosqa, apustul Pabluwan Bernabiwan puriran Jesucristupa shumaq rimayninta yaĉhachikur. Marcospaq masta intrakanarqa liyishun Hechos 12.12; 12.25; 13.4-5; 13.13; 15.36-39; Colosenses 4.10; 2 Timoteo 4.11; 1 Pedro 5.13.

Kay librupimi Marcos intrachimanchik kusa achka runakuna Jesusta uyakuq rishankunapaq (1.45; 2.1-2; 2.13; 2.15; 3.7-8; 4.1; 5.21; 6.32-34; 8.1; 10.1). Chaynullami intrachimanchikpis Jesucristo kusa pudirniyun kar, runakunapa uchankunata pirdunan nir (2.1-12), mushuq yaĉhachikuyninta intrachikushanpaq (2.18-22), samana diyapi imata ruranapaq nishanpaq (2.23-28), chaynulla tukuy mikuy allin mikunanpaq nishanpaq ima (7.1-23).

Chaynullami intrachimanchik Jesucristo kusa pudirniyun kar dyablupa yarpuyininkunata runakunamanta itakushanpaq (1.21-28; 5.1-20; 7.24-30; 9.14-29), achka runakunata qishayninllapamanta alliyachishanpaq (1.31; 1.32-34; 1.40-45; 2.1-12; 3.1-6; 3.7-12; 5.24-34; 6.5; 6.53-56; 10.52), wanushakunata kawsachimushanpaq ima (5.35-43).

Chaynullami intrachimanchikpis Jesucristo kusa pudirniyun kar wayrata yakuta qasillachishanpaq (4.35-41), achka runakunapaq

milagruta rurar mikuyta qarashanpaq (6.34-44), yakupa ananpi purishanpaq (6.45-52), kruspi wanushanpaq (capítulo 15), chaynulla wanushanmanta kawsamushanpaq ima (capítulo 16).

Shutichikuq Juan chunllaqkunapi yaçhachikuran (Mt 3.1-12; Lc 3.1-9, 15-17; Jn 1.19-28)

¹ Kaynumi qallarín Dyuspa Wamran Jesucristu-paq shumaq rimashanqa.

² Manaraq Jesucristo nasiyatinmi karanna Dyusninchikpa rimaqnin Isaiasqa. Paymi Dyus nitin kaynu nir iskribiran chay washakuqpaqqa: “Naypaykita kaçhasaq uk runata qampaq rima-nanpaq.

Chaymi ringa tukuyta willaq shunqunllapapi shumaqta yarpunanllapapaq. Chaynuqami qam ritkiqa shumaqtana risibishun-qallapa.

³ Chay runami kusa jwirtita rimar chunllaqpi nin: ‘Amitunchikpa nanninta kamakachiyllapa, uchaykillapata dijar Dyusta kasurllapana.

Chaynuqami kusa dirichula nanta kiçhaq yupayna kankillapa kanqa’ nir”.

⁴ Chaynumi Isaiás iskribishannu Shutichikuq Juanqa, chunllaqkunapi runakunata niran: “Uchaykillapata dijar Dyusmanna tikrakayllapa pirdunashunanllapapaq. Chaymantami shutichishaykillapa” nir.

⁵ Chaymi tukuy Judea pwiblukunamanta, Jerusalenmanta ima, kusa achka runakuna riqlapa Juan kayashanman payta uyakuqqa. Chaynu uyakurmi uchanllapapaq kwintata qukar

Tayta Dyus llakipamay nitinllapa, Juanqa riyu Jordanpi tukuyta shutichiran.

⁶ Kay Juanpa raçhpanqami rurakasha karan kamillupa millwanmanta. Nataq sinchunshuypaqami qaramanta karan. Payqami mikuq atun shurkukunata, chumpakapa mishkinkunata ima.

⁷ Yaçhachikuqnuqami runakunataqa kaynu niyaqpis:

“Nuqamantaqami uk kusala mas pudirniyun shamuyan. Paypaqqami nuqaqa mana sirbinichu llanqinpa watunta kaçhanaylapaqmapis.

⁸ Chaqa nuqaqami qamkunataqa yakulawan shutichishushallapa kani. Piru nuqamanta chay uk shamuq-shuypaqami Dyuspa Santu Ispiritun-wanna shutichishunqallapa”.

Jesusmi shutikuran

(Mt 3.13-17; Lc 3.21-22)

⁹ Chay tyimpukunapimi prubinsya Galileapa uk pwiblun Nazaretmanta Jesusqa lluqshir rir, riyu Jordanman çhatin Juanqa chaypi shutichiran.

¹⁰ Chaynu shutikur yakumanta lluqshimuyarmi rikaran syilu kiçhakaqta. Chaynullami rikaranpis Dyuspa Santu Ispiritun payman uk palumitanu ishkimuqta.

¹¹ Chaymantami syilumanta-pacha Dyus kaynu niqta uyaparan:

“Qammi kusa munashay Wamrayqa kanki. Qamwanmi kusalata aligriyani” nir.

Jesusta dyablu uchakuchinanan

(Mt 4.1-11; Lc 4.1-13)

12 Chaymantaqami Dyuspa Santu Ispiritunqa Jesusta aparan chunllaq lugarman.

13 Chaypimi Jesusqa kwarinta diyata, kusala saqra animalkunapa rurinpi karan. Chaynu Jesús payla chaypi katinmi dyabluqa uchakuchiyta kamarin. Piru Dyuspa angelninkunami paytaqa tukuy ministishanpipsis yanaparan.

Jesumi Galileapi yaĉhachikuq qallariran
(Mt 4.12-17; Lc 4.14-15)

14 Chaymanta Shutichikuq Juanta, gubyirnu Herodes karsilashana katinga, Jesusqa riran Galilea pwiblukunaman Dyuspa shumaq rimayninta yaĉhachikutin, washakarna Dyuspa mantakuyninpi kawsananllapapaq.

15 Chaynullami niyaqpis:

“Kananqami Tayta Dyuspa tyimpunqa kumplikashana. Chaymi Dyusmanta shamuq mantakuq qallarinanpaqqa shipchamushana. Chayraykumi uchaykillapata dijar Tayta Dyusmanna tikrakayllapa. Chaynulla chay kusala shumaqta willashushayllapapi kriyirna kawsayllapa”.

Jesumi kwatru piskadukuqkunata qayaran
(Mt 4.18-22; Lc 5.1-11)

16 Jesusqami Galilea atun quĉhapa manyanta riyarqa, rikaran Simonta uknin Andreswan chaypi kaqta. Paykunaqami piskadukuq kashanrayku atun shikranllapata yakuman itayaranllapa.

17 Chaymi Jesusqa paykunataqa kaynu niran:

—Shamuyllapa nuqawanna rinallapapaq. Chaqa nuqaqami yaĉhachishaykillapa piskaduta

aypaq yupayna runakunata nuqapaq yaçhachir tantanaykillapapaq nir.

¹⁸ Chaynu nitingami, chay runakunaqa chay kutilla atun shikrankunata dijar, paywanna riranllapa.

¹⁹ Piru mas naypaqman riyarqa, Jesusqa qashan rikaran Santiaguta uknin Juanwan chaypi kaqta. Paykunaqami Zebedeupa wamrankuna karanllapa. Chaymi paykunaqa uk yaku karrupi atun shikrankunata kamakachiyaranllapa.

²⁰ Chayna Jesusqa qayamuran paykunatapis. Chaymi chay kutilla, Juanqa Santiaguwan ishkantin Jesuswanna riranllapa, chay yaku karrullapi taytanta trabajaqninkunawan dijarna.

Jesusmi runamanta dyablupa yarpuyninta itakuran

(Lc 4.31-37)

²¹ Chaynu rirqami Capernaúm pwiblumanna çharanllapa. Chaymantami samana diya katin Jesusqa chay Israel runakunapa tantakananllapa wasiman yaykur yaçhachikuq qallariran.

²² Piru yaçhachikutingami tukuyla chaypi kaqkunaqa kusalata dispantakaranllapa. Chaqa Jesusqami yaçhachikuran paypa yaçhayninllawan, manami Moisés mantakushanta yaçhar yaçhachikuqkuna yupaychu.

²³ Chay tantakananllapa wasi ruripiqami kayaq uk runa dyablupa yarpuyninwan. Chayqami kusala jwirtita kaynu nir qayçhakuran:

24 —¡Ay! Nazaretmanta Jesús, ¿imapaqtaq nuqakunaman yakapakanki? ¿Ima, chingachimaqllapachu shamushayki? ¡Nuqami riqsishuni! ¡Qamqami Dyuspa Santu Wamran kanki! nir.

25 Chaynu nitinmi, Jesusqa anyaran dyablupa yarpuynintaqa kaynu nir:

—¡Upallalla yarquy kay runamantaqa! nir.

26 Chaynu nitingami, chay dyablupa yarpuyninqa chay runataqa atakita qur, kusala jwirtita qaychachirna yarquran.

27 Chayta rikarmi, tukuyta runakuna kusalata manchakuranllapa. Chaymi ukninllapa ukninllapa kaynu ninakuyaqllapa:

“¿Imataq kayqa kanqa? ¡Kusata paylla mantakur imami ukman mushuq imakunata yaçhachikun! ¡Chaynulla dyablupa yarpuyninmapis imata nitinpis kasun!” nir.

28 Chaymanta-pachami tukuyta Galilea lugarkunapi Jesuspaqqa kusalata yaçharanllapa imanumi payqa imatapis rurayta puytin nir.

*Jesusmi allicharan Simón Pedrupa swigranta
(Mt 8.14-15; Lc 4.38-39)*

29 Chaymanta chay Israel runakunapa tantakananllapa wasimanta lluqshirqa, Jesusqa Santiaguwan, Juanta apar riran Simonpa, Andrespa wasinman.

30 Chaypimi Simonpa swigranqa kusala rupawan qishaq mantanpi usurayaran. Chaynu chaypi qishaq nir Jesusta willatinllapami,

31 Jesusqa rir qimikar, chay warmisitataqa makinmanta chutar sharichimuran mantanmantaqa.

Chaymi chay kutilla chay rupaqa dijaranna. Chaymantami ashwan chay warmisitaqa sharikur paykunata qaraqna qallariran.

Jesusmi achka qishaqkunata allicharan

(Mt 8.16-17; Lc 4.40-41)

³² Rupay chinqatin limpu tutupashana katinqa, Jesusmanqa tukuy qishaqkunata, dyablupa yarpuyinwan kaqkunata ima apamuranllapa.

³³ Piru chay wasipa punkunmanqami chay pwiblumanta tukuyla runakuna limpu untaranllapa Jesusta rikakunanllapapaq.

³⁴ Jesusqami tukuy qishayninllapakunamanta kusala achka runakunata allichar, dyablupa yarpuyininkunamatapis achkata itakuran. Chaynu itakutinmi dyablupa yarpuyininkunaqa, yaçharanllapa “Jesusqami Dyuspa Wamran” nir. Piru Jesusqami mana dijaranchu paypaq rimananllapapaqqa.

Jesusmi Galileapi yaçhachikuran

(Lc 4.42-44)

³⁵ Chaymanta allaqnin achkiyayatinnaga amsaqla Jesusqa sharir, chay pwiblumanta llugshir riran chunllaq lugarkunaman Taytanman mañakuq.

³⁶ Chaymantaqami, Simonqa wakinninkunawan Jesusta maskaq rir,

³⁷ tarirqa niranllapa:

—Tukuymi maskashuyanllapa nir.

³⁸ Jesusqa niran:

—Ashwan rishunllapa uklaw shipchakaq pwiblukunaman, chaypipis Dyuspa shumaq

rimayninta yaĉhachikunaypaq. Chaqa chaypaqmi shamusha kani.

³⁹ Chaynumi Jesusqa Galilea pwiblupa tukuy lugarninkunapi, Israel runakuna tantakananl-lapa wasikunapiqa Dyuspa shumaq rimayninta yaĉhachikur chaynullami dyablupa yarpuyninku-nata itakur ima puriran.

Jesusmi allicharan uk ismuyaq runata

(Mt 8.1-4; Lc 5.12-16)

⁴⁰ Chaymantaqami uk runa ismuyaq kwirpuyjun Jesusman qimikar, naypanpi qunqurikur kaynu niran:

—¡Taytituy! llakipamayarqa allichamay-ari kay qishayniymantaqa nir.

⁴¹ Jesusqami llakipar makinwan kamar niran:

—Munanimi allianaykita. Kananlla alliyay, nir.

⁴² Chaynu nitinlami, chay ismuyaq kwirpuyjun runaqa, alliyaranna qishayninmantaqa.

⁴³⁻⁴⁴ Chaymantami Jesusqa chay runataqa kaynu niran:

—¡Allita uyamay! Amami mayqantapis willan-kichu. Ashwanmi rir qimikay kuraman. Chaymi apankiufrinditaykita Moisés mantakushannulla. Chayna tukuy yaĉhananllapapaq qishaynikiman-taqa alliyashaykina nir.

⁴⁵ Piru chay runaqami chaymanta lluqshirqa tukuyлата parlaran Jesús, paypaq rurashantaqa. Chaymanta-pachami Jesusqa manana pwibluku-namanqa yaqqa yaykuqnachu. Ashwanmi chay maypiĉhi yaqqa mana runakuna kaq chaylapina kidaq. Piru chaynumapis tukuy lugarmantami runakunaqa riqlapa payta rikaqqa.

2

*Jesumi mana kuyuyta puytiq runata allicharan
(Mt 9.1-8; Lc 5.17-26)*

¹ Chaymanta, ayka diyamantami Jesusqa Capernaúm pwibluman tikrakar riran. Chaymantami yaĉharanllapa chay wasiman, ĉamushana nir.

² Chaynu yaĉharllapami Jesús kayashanman chaynulla waqta punkumanmapis kusalata untaranllapa. Chaymi manana maylawta yaykunapaqmapis karannachu. Chaynumapis Jesusqa Dyuspa shumaq rimananta yaĉhachikuyaran.

³ Chaykamanmi kwatru runakuna, mana kuyuyta puytiq kwirpuyjun uk runata ĉhachiranllapa chaymanqa.

⁴ Piru Jesús kayashanmanqa mana imanupis ĉhachiyta puytiranllapachu kusala achka runakuna kashanrayku. Chaymi iqaranllapa wasipa ananman. Chaymantaqa chay wasipa qatananta uĉhkukur, chaylata chay qishaqtaqa uk paritapi Jesuspa naypanmanqa ishkichiranllapa.

⁵ Chaymanta Jesusqa nuqapi kusata kriyinllapa nir yaĉharqa, chay qishaqtaqa kaynu niran:

—Wamrituy, tukuy uchakushaykikunamantami pirdunashushana kani nir.

⁶ Chaypimi, Moisés mantakushankunata yaĉhar yaĉhachikuq wakin runakuna tayaranllapa. Chaymi kaynu nir yarpuranllapa:

⁷ Kayqami yanqa runala. ¿Imaraykutaq waknuqa ninqa? Wakqachu Dyusninchiknulla tukunayan. Manami allinchu chaynuqa. Chaqa Dyuslari uchakunamanta pirdunakuytaqa puytin nir.

⁸ Piru Jesusqami kwintata qukaran imatami yarpuyanllapa nirmapis. Chaymi paykunataqa kaynu nir tapuran:

—¿Imapaqtaq qamkunaqa chaynuta yarpunkillapa?

⁹ ¿Qamkunapa yarpuynikillapamantaqa ima ninaypaqtaq mas trabajusu kanqa kay runataqa ‘Uchaykikunamantami pirdunashuni’ ninaypaq, manaqachu ‘Sharir paraykita apar riy’ ninaypaq?

¹⁰ Piru kananllami intrachishaykillapa Dyusmanta Shamuq Runaqami kay pachapiqa paylla puytin uchanllapakunamanta pirdunakuytaqa nir.

Chaynu nirnaqami chay mana kuyuyta puytiq kwirpuyjun runataqa niran:

¹¹—Qamtami nishuni: Sharir paraykita apar, riy wasikiman nir.

¹² Chaynu nitingami, chay qishaq karan chay runaqa das sharir, paranta charikur llugshimuran tukuyla rikayatin. Chayta rikarmi tukuy chaypi kaqkunaqa kusalata dispantakaranllapa. Chaymi ashwan Dyusta alabaq çhurakaranllapa kaynu nir:

“¡Manami kaypiqa uk kutilamapis waknutaqa rikashanchikllapachu!” nir.

Jesusmi Levita qayaran

(Mt 9.9-13; Lc 5.27-32)

¹³ Chaymantami Jesusqa qashan riran atun quçhapa manyanman. Piru chaymanpismi kusa achka runakuna tantakatin payqa yaçhachiyaran.

¹⁴ Chaymanta riyarqami Alfeupa wamran Levita rikaran. Payqami chay Roma pwiblupaq

impwistuta kubrakunanpi tayaran. Chaymi Jesusqa niran:

—Shamuy nuqawan rishun nir.

Chaynu nitingami Leviqa sharir paywanna riran.

¹⁵ Chaymantami Jesusqa Levipa wasinpi mikuyaranna. Chaymi chay kutilla Romapaq impwistuta kubraquqkuna, kusa uchayjun runakuna Jesuswan chaynulla yaçhakuqninkunawan ima misapina tayaranllapa. Chaqa kusalatari Jesuswan pulla puriyta munaqllapa.

¹⁶ Chaynu Jesús tukuywan mikuqta rikarmi chay fariseo runakuna chaynulla Moisés mantakushanta yaçhar yaçhachikuqkuna, Jesuspa yaçhakuqninkunataqa kaynu nir tapuran:

—¿Imapaqtaq yaçhachikuqnikillapaqa chay impwistuta kubraquqkunawan chaynulla uchasapanawan pullaqa mikun? nir.

¹⁷ Chaynu nitinllapa uyaparmi Jesusqa niran:

—Allilan kar mana qishaq kaqkunaqami mana ministinchu rimidyakuqtaqa. Chaymi ashwan chay qishaq kaqkunala ministin rimidyakuqtaqa. Chaqa nuqaqami mana, chay allinla kani niqkunapaqchu shamusha kani. Ashwanmi shamusha kani chay uchayjunkunata willatiy kriyir washakananllapapaq.

Ayunupaqmi tapuranllapa

(Mt 9.14-17; Lc 5.33-39)

¹⁸ Uk diyapimi Shutichikuq Juanpa yaçhakuqninkuna, chaynulla wakin fariseukunaqa ayunayanllapa. Chaymantami wakin runakuna rir, Jesustaqa kaynu nir tapuranllapa:

–Shutichikuq Juanpa yaĉhakuqninkuna, chaynulla fariseukunapa yaĉhakuqninkunapismi ayunanllapa. Qampa yaĉhakuqnikikuna-shuypaqa, ĉimapaqtaq mana ayunanllapaqa? nir.

¹⁹ Jesusqa paykunataqa niran:

–Uk runa kasaraq, chayllapiraq katingachu chay pullan kaqkunaqa ĉayunayta puytinman? Manami ayunaytaqa puytinmanchu.

²⁰ Piru chay kasarasha rinanpaq urami ĉhamunqana. Chaynu ritinna-shuypaqa ayunanqallapana.

²¹ “Nishaykillapapis: Manami mayqanpis uk makwa raĉhpataqa mushuq raĉhpawanqa rimindanchu. Chaqa chay mushuq raĉhpami paqakarqa chapukayanqa. Chaynu chapukarmi, makwa raĉhpataqa llikinman. Chaynuqami ashwan masna llikikayanqa.

²² Chaynulla, chay ubapa yakun mushuq binutaqa manami itanchikchu makwa qara kapachumanqa. Chaqa chay ubapa yakun binuqami byijuyar makwa qarataqa llikinman. Chaynuqami ashwan ubapa yakun binu chaynulla chay qara kapachupis yanqallana tukukanman. Chayraykumi, ubapa mushuq yakun binutaqa mushuq qara kapachumanna itaypaq”. *

*Samana diyapimi ispigakunata pitiranllapa
(Mt 12.1-8; Lc 6.1-5)*

---

* **2:22** Jesús ruraran kay kimsa kumparasyunta unay fariseukunapa yaĉhayninkunawan paypa mushuq yaĉhayninqa, mana chayllachu nir.

23 Uk samana diyapi Jesusqa trigu tarpukashapa rurinta riyaran yaĉhakuqninkunawan. Piru yaĉhakuqninkunaqami trigupa ispiganta pitikuqnu riyaranllapa.

24 Chayta rikarmi fariseukunaqa Jesusta kaynu niran:

—¡Ay! ¿Imapaqtaq yaĉhakuqnikikunaqa kanan samana diyapi mana ruraypaq kaqtaqa rurayan? nir.

25 Chaynu nitinllapami Jesusqa niran:

—¿Manachu qamkunaqa liyishaykillapa, gubyirnu David uk kuti wakinninkunawan mallaqnar imanukun tukuran nir iskribikashantaqa?

26 Chaqa chay tyimpukunapimi kurakunapa mantaqninga Abiatar karan. Piru Davidmi wakinninkunawan Dyusta adurananllapa tuldu wasiman yaykur, Dyuspa kaq turtillakunata mikuranllapa. Allita yaĉhashanchikllapanu, chay turtillakunataqami, kurakunala mikunanllapapaqqa kaq.

27 Jesusqami niranpis:

—Dyusqami samana diyataqa ruraran runakuna mana qischakananpaqchu. Ashwanmi ruraran chay diyapimapis aligriyananllapapaq.

28 Chaymi Dyusmanta Shamuq Runa kar, chay samana diyapiqa imata ruraypaq chaynulla mana ruraypaqchu niyta puytini.

3

*Jesusmi uk runata samana diyapi allicharan
(Mt 12.9-14; Lc 6.6-11)*

¹ Chaymantami uk samana diyapi Jesusqa chay Israel runakuna tantakananllapa wasiman

qashan yaykuran. Chaypimi uk runa wiqru makiyjun karan.

² Piru chaypiqami riparakuqkuna, mana shaykuq kusalata Jesustaqa chapar, ninakuyaranllapa: “¿Ima kay samana diyapichu alliyachiyanqa wak runataqa? Chayta ruratingami, chaylapaqa uchachashunllapa” nir.

³ Piru Jesusqami chay wiqru makiyjun runataqa niran:

—Sharir, chaypinllapapi shay.

⁴ Chaymantami chay runakunataqa kaynu nir tapuran:

—Samana diyapiqa, ¿allin kaqtachu ruranchik manaqachu mana allin kaqta? Chaynulla ¿allinchu kanqa allichar washakunapaq manaqachu di-jasha wanunanpaq?

Chaynu nir tapukutinmi, chay runakunaqa mana imatapis rimarchu uyaralla kidaranllapa.

⁵ Piru Jesusqami chay runakuna pay nishanta mana intrakanayashanllaparayku kusata piñakur, llakir ima chay qishaq runataqa kaynu niran:

—Chutarachiy makikita nir.

Chaynu nitin, chutarachitingami makinqa allinna kidaran.

⁶ Piru chaynu ruratinmapis, chay fariseo runakunaqa waqtaman lluqshimurqa, Herodespa wakinninkunawan parlaranllapa Jesustaqa wanuchinanllapapaq.

Jesusta kamarla alliyayta munaranllapa

⁷ Jesús yaĉhakuqninkunawan chay atun quĉhapa manyanman ritinmi chay Galileapa pwiblunkunamanta kusala achka runakuna ikinta riranllapa.

⁸ Piru chaypi Jesús kusa shumaq mana ruraypaq imakunata rurayan nir yaĉharllapami Judea pwiblukunamanta, Jerusalenmanta, Idumeamanta, Tirumanta, Sidón pwiblukunamanta ima kusala achka runakuna Jesús kayashanman shamuranllapa. Chaynullami Jordán riyupa uklaw chimpanmanta ima shamuranllapa Jesusta rikayta munar, chay atun quĉhamanqa.

⁹⁻¹⁰ Chaynumiri kusata untamuranllapa. Chaypimi Jesusqa achka qishaqkunata allicharan. Chaymi tukuy chay qishaqkuna alliyananllaparaykuqa kumsanakuypa, saruĉhanakuypa wakmanta kaymanta untaranllapa Jesusta kamarla alliyananllapapaq. Chayraykumi Jesusqa yaĉhakuqninkunata kaĉharan uk yaku karruta listatinllapa, chaymanna iqatin amana mas kiĉhkichinanllapapaq.

¹¹ Chaynullami chay dyablupa yarpuyinwan kaq runakunapis Jesusta rikarqa, paypa naypanpi qunqurir, qayĉhakuranllapa:

“¡Qamqami Dyuspa Wamran kanki!” nir.

¹² Piru Jesusqami anyaran chay dyablupa yarpuyininkunataqa, amana chaynu paypaq rimananllapapaq.

*Jesumi dusi yaĉhakuqninkunata akraran
(Mt 10.1-4; Lc 6.12-16)*

13 Chaymantami Jesusqa uk sirkaman iqar, kusa allinta yarpuchishan runakunata qayaran. Chaynu qayatin tantakatinllapanaqa,

14 paykunamanta dusi runakunata akraran paywanna purinanllapapaq. Chaynulla rir yaĉhachikunanllapapaq imami karan.

15 Chaynullami paykunataqa Jesusqa pudirninta quran qishaqkunata allichananpaq, dyablupa yarpuyinkunata runakunamanta itakunanllapapaq ima.

16 Kaykunami chay dusi akrashankunaqa karan:

Ukqami Simón karan. Payllatami shutichirapis Pedro nir.

17 Chaymantaqami karan Zebedeupa ish kay wamrankuna

Santiago,

Juan ima. Kay paykunatami shutichiran “Boanerges”. Rimayninchikpiqa “Kunyapa

Wamrankuna” * nir intrachimanchik.

18 Wakinkunaqami karan:

Andrés,

Felipe,

Bartolomé,

Mateo,

Tomás.

Chaynullami karanpis Alfeupa wamran

Santiago,

Tadeo ima.

Ukqami karan Simón. Payqami Cananeo partidumanta karan.

---

* **3:17** Kunyapa Wamran nirqami intrachimanchik kusala jwirtita rimaq, das piñakuq runakuna kashanllaparayku nir.

19 Uk-shuypaqa karan Judas Iscariote. Kaymi Jesus taqa kuntrankunaman qukuran wanuchinallapapaqqa.

Jesustami uchacharanllapa dyablupa pudirninwan nir

(Mt 12.22-32; Lc 11.14-23; 12.10)

20 Chaymantaqami Jesusqa yaĉhakuqninkunawan yaykuran uk wasiman. Piru chaymanpismi kusa achka runakuna untaranllapa. Chaymi Jesús, chaynulla yaĉhakuqninkunamapis mana mikuylamatapis puytiqllapachu.

21 Chaynu yaĉhachikur mana mikutin imami, Jesuspa ayllunkunaqa riranllapa wasinman apananllapapaq. Chaqa wakinkunaqami “Jesusqa yaruyasha” niyaqllapa.

22 Chaynulla Moisés mantakushanta yaĉhar yaĉhachikuqkuna Jerusalenmanta ĉhasha kaqkunapis kaynu niyaqllapa: “Chay dyablupa mantaqnin Beelzebú shutiqmi, wak runataqa pudirnin ta qusha runakunamanta dyablupa yarpuyin kunata itakunanpaqqa” nir.

23 Chaynu niqta uyaparmi Jesusqa paykunata qayamuran. Chaymantami uk kumparasyunta rurar kaynu niran:

“¿Imanuna dyabluqa uk dyablu masinta itakuyta puytinqa?”

24 Chaynullami mayqan pwiblupis paykunapura ĉhiqninakurqa mana maydiyapis pulla kaytaqa puytinchu.

25 Chaynulla uk ayllupis paykunapura ĉhiqninakurqa, mana shumaqta kawsaytaqa puytinllapachu.

26 Chaynullami dyablupis, uk dyablu masinta itakurqa ukninta itakushanrayku manami allinchi. Chaymi manana pulla kaytaqa puytiyanqanachu. Ashwanmi chaynu ruranakurqa limpu tukukayanqallapana.

27 “Chaqa allita yarpuyllapa: Uk kusala pulsuyjun runapa wasinman mayqanpis suwakuq yaykunarqami, chay wasipa amunta puntataqa wataytaraq ministiyani. Chaynu wataraqmi suwaytaqa puytiyan, manaqa mana”.

†

28-30 Chaymantami Jesusqa chay runakuna wakqami dyablupa pudirninwan nishanllapayku, kaynu niran:

“Chiqaptami nishaykillapa: Runa tukuy uchakushanta chaynulla mana allinta rimashantami Dyusqa pirdunanqa. Piru Santu Ispiritupaq mana allinta rimashanllapata-shuytaqa mana maydiyapis pirdunanqachu”.

Jesuspa mawan ukninkuna

(Mt 12.46-50; Lc 8.19-21)

31 Chaymantaqami Jesuspa mawan, ukninkuna charanllapa. Piru waqtalapi kidarmi kaçhakuranllapa Jesusta qayamunanllapapaq.

32 Chaymi Jesuspa ridurninpi taqkunaqa kaynu niranllapa:

—Mamaykiwan, uknikikunami chay waqtapi. Qamtami maskashuyanllapa nir.

33 Jesusqa niran:

---

† 3:27 Chaynu nirqami intrachimanchik, Jesusqa dyablupa yarpuyninta runakunamanta itakunanpaqqa Santu Ispirituwan wataq yupay rurar itakun nir.

—¿Mayqantaq mamayqa? ¿Mayqantaq ukniykunaqa?

³⁴ Chaymi chay ridurninpi taqkunata chapar niranpis:

—Kaykunami mamaywan, ukniykunaqa.

³⁵ Chaqa mayqanpis Dyus munashanta ruraqkunalami ullqu kaq, warmi kaq ukniykunaqa, chaynulla mamaymapis nir.

4

*Jesusmi kumparasyunta ruran uk tarpukuqwan
(Mt 13.1-9; Lc 8.4-8)*

¹ Chaymantami Jesusqa chay kusala atun quçhapa manyanpi qashan yaçhachikuq qallariran. Piru kusa achka runakuna tantakayatinmi, Jesusqa chay quçhapi yaku karru karan chayman iqar taran. Nataq runakunaqami chay quçhapa manyanlapi kidaranllapa.

² Chaymi kumparasyunkunawan kusa achka imakunata yaçhachikuran. Chaymi kaynu niyaran paykunataqa:

³ “Allita uyakuyllapa. Uk runami tarpukuq riran çhakranman.

⁴ Chaymanta shikwakutinga wakin simillaqa nanman rataran. Chaymi pari q kurukuna shamur mikuran chay simillataqa.

⁵ “Nataq wakin similla-shuypaqa rumipa ananpi yaqqa mana allpa kaqman rataran. Piru chay simillaqami daskaqla winaq qallariran, mana ruri maypi pampakashanrayku.

⁶ Chaymantami, rupay iqamutinga mana allita çhupakushanrayku, daskaqla ñutukur chakiran.

⁷ “Nataq wakin simillakunaqami kasha rurikunaman rataran. Chaymantami kashakuna winar çhamitachitin, mana puqurannachu.

⁸ “Piru wakin similla-shuypaqami rataran kusa shumaq pachaman. Chaymi kusa shumaqta winatin, kusala shumaqta kusichakuranllapa. Chaqa, wakin ispigaqami trinta murisituyjun karan. Nataq wakin ispigaqa sisinta murisituyjun. Wakin-shuypaqa, syin murisituyjun ima karan”.

⁹ Chaynu nishana karmi Jesusqa niranpis: “Rinriyjun kaqkunaqa uyakur intrakayllapa” nir.

¿Imapaqmi Jesusqa kumparasyunkunawanqa yaçhachikuran?

(Mt 13.10-17; Lc 8.9-10)

¹⁰ Chaymanta achka runakuna ritinnaqa Jesusqa paylana kidaran. Piru chaypiqami karanraq Jesuspa pullan puriqkuna chaynulla chay dusi yaçhakuqninkuna ima. Chaymi paykunaqa kaynu nir Jesustaqa tapuranllapa:

—Chay kumparasyunqa, ¿imatataq intrachimanchikqa? nir.

¹¹ Jesusqa niran:

“Qamkunatami Dyusqa imanumi mantakun nirqa paylla intrachishuyanllapa, unay michka mana intrakasha katinllapamapis. Piru tukuy mana kriyishanrayku waqtapi yupay kaqkunata-shuypaqami kumparasyunkunalawan willan,

¹² michka chapakurmapis mana rikananllapa-paqchu. Chaynulla michka uyakurmapis mana intrakananllapapaqchu. Chaynu tukur Dyuspi

mana qashan kriyirqami, uchanllapamantaqa manana pirdunakanqallapanachu”.

Jesumi tarpukuqpaq yaĉhachikushanta intrachikuran

(Mt 13.18-23; Lc 8.11-15)

¹³ Jesusqami chay tapuqkunataqa niran:

“¿Ima qamkunapischu mana intrakashaykil-lapa chay kumparasyuntaqa? Chaynu kay kumparasyunta mana intrakarqa, ¿imanuna wakin kumparasyunkunata ruratiyamaqa intrakankillapa?

¹⁴ “Allita uyakuyllapa: Uk tarpukuq nirqami intrachimanchik Dyuspa rimayninta parlakuqpaq.

¹⁵ Wakin simillakuna nanman ratasha nirqami intrachimanchik Dyus nishanta uyapar mana intrakaqpaq. Chaymi dyablu shamurqa, chay yarpuyinpi purichiyashantaqa limpu qunqachin.

¹⁶ “Nataq chay similla rumikunapa rurinman ishikiran chaykunaqami, intrachimanchik chay runakuna Dyus rimashanta kusa aligrila uyakuq-paq.

¹⁷ Piru mana allita ĉhupakusha karmi, mana shachinakuytaqa puytinchu. Chayraykumi Dyuspi kriyishanrayku imallapiqa qischakar, manaqa imanachinanllapapaq ikinllapapi puritinga chay uyakushanta dijarna qunqanllapa.

¹⁸⁻¹⁹ “Nataq chay simillakuna kashapa rurinman ratashakunaqa, intrachimanchik Dyus nishanta uyapaqkunapaq. Piru kay pachapi imanupis kusa imayjun kanar tukuy imata munar, imakunapi yarpupakur

imaqa, Dyusmanta ashunllapa. Chayraykumi, chay munashankuna, yarpupakushankuna ima, paykunata çhamitachiq yupay Dyuspa rimaynintaqa qunqachir, manana dijanchu puqunanpaqqa.

²⁰ “Piru wakinkunaqami Dyus nishanta allita uyakur kasur kusa shumaqtana kawsanllapa. Chaymi paykunaqa imanutaq simillamaqa kusa shumaq pachapi tarpukar kusala achkata puqun chay yupay. Chaymi paykunamanta wakinqa imanutaq uk ispigamaqa trinta murisituyjun karan, wakin-shuypaqa sisinta murisituyjun, wakinqami syin murisituyjun karan kada ispiga chay yupay”.

Jesusmi kumparasyunta ruraran uk lamparawan

(Lc 8.16-18)

²¹ Chaynullami Jesusqa paykunataqa niran:

“Uk lamparata achkirachikunanpaq apamurqachu çkajunpa rurinman manaqa uk parapa çhakinpi çhuranchik? ¡Manami! Ashwanmi unaqlapi çhuranchik achkirachikunanpaqqa.

²² Chaynullami kanan qamkunata willashutiyl-lapa wakinkunapaq pakaplla yupay kaqkunaqa, maydiyaqa uk lampara achkirachikuq yupay shutillamanna rikaritin allita intrakanqallapa.

²³ “Chayraykumi, rinriyjun kaqkuna uyakur intrakayllapa”.

²⁴ Jesusqami niranpis:

“Allita uyakur kasumayllapa. Chaqa kanan imanukunata yanapatkillapaqami, chay yanapashaykinullana Dyusqa qamkunatapis mastana yanapashunqallapa.

²⁵ Chaqa mayqanpis intrakar kasukuqtaqami masta qushaq. Piru chay mayqanpis mana intrakanaqta-shuypaqami pitilata intrakashanmatapis limpula qunqachishaq” nir.

Jesusmi kumparasyunta ruran winaq simillawan

²⁶ Jesusqami niranpis:

“Dyuspa mantakuyninqami imanutaq uk runamaqa çhakranpi simillata tarpur dijan chay yupay.

²⁷ Chaqa chay tarpukuqqami rirqa punun, rikçhakun ima. Piru payqami mana kwintata qukatinchu nasimur winan chay simillaqa unaq katin, tuta katinmapis.

²⁸ Chaqa pachaqami paylla winachitin, puntataqa yurakunraq. Chaymantami ispiqakur puqurna untachikun.

²⁹ Chaynu puqur qarwatinmi, amunqa kuschakun. Chaynu yupaymi Dyuspa mantakuyninqa”. *

Mustasa qirupa simillanwan kumparasyunta ruraran

(Mt 13.31-32; Lc 13.18-19)

³⁰ Jesusqami niranpis:

“¿Imanu yupaytaq Dyuspa mantakuyninqa manaqa imawantaq kumparayman Dyuspa mantakuynintaqa?

³¹ Dyuspa mantakuyninqami uk mustasa qirupa simillanta pachapi tarpunllapa chay yupay. Chay simillaqami kusala llampitu tukuy qirupa simillanmantaqa.

---

* **4:29** Jesucristupi kriyiqkunaqa chaynu achkayanqallapa Dyusninchik pallaq shamunankaman.

32 Piru tarputinllapa atunta winarmi, kusala achka rikrayjunpaqna tikrakan, wakin mallkikuna çhakrapi kaqkunamantaqa. Chaymi ashwan pariç kuritukunamapis chay rikrankunapina llantukur tanllapa ima”. †

*Jesusmi yaçhachikuran kumparasyunkunalawan
(Mt 13.34-35)*

33 Jesusqami runakunataqa kusala achka kumparasyunkunawan yaçhachiran imanú intrakananllapapaq nir.

34 Chaqa manami imatapis mana kumparasyunkunawanqa yaçhachiranchu. Nataq yaçhakuqninkunata-shuypaqa chaymantana paykunalata intrachiç ima niyanmi chay kumparasyunqa nirmapis.

*Jesusmi wayrawan yaku maqchikayatin qasilachiran
(Mt 8.23-27; Lc 8.22-25)*

35 Chay diyallapi limpu amsayatinnaqa Jesusqa yaçhakuqninkunata niran: “Rishunllapa kay quçhapa waklaw manyanman” nir.

36 Chaymi paykunaqa, runakunata dijar, chay yaku karrullapi Jesusta apar riranllapa. Wakin yaku karrukunapis pullan riranllapa.

37 Chaynu riyatinllapami kusala jwirti wayra shamushanrayku yakuqa kusata wakman kayman maqchikaq qallariran. Chaymi chay yaku karrutaqa pampanayaranna.

38 Piru chaykamanqami Jesusqa ikikaqlawpi uk almadapi umanta sintikuchisha punuyaran.

---

† 4:32 Chaynumi Dyusta uyaqkunaqa achkayanqallapa chay mustasa qirunu.

Chaymi chay yaĉhakuqninkunaqa rikĉhachir kaynu niran:

—¡Taytituy! ¿Manachu kwintata qukanki yakumanmi chinqayanchikllapana nirqa?

³⁹ Chaymantami Jesusqa sharir, wayrawan yakutaqa kaynu niran:

—¡Uyarar, qasillay! nir.

Chaynu nitingami wayrawan yakuqa limpu limpu qasillaran.

⁴⁰ Chaymantaqami Jesusqa yaĉhakuqninkunataqa niran:

—¿Imapaqtaq kusalata manchakunkillapa? ¿Qamkunaqachu manaraq allitaqa kriyimankillapa? nir.

⁴¹ Piru paykunaqami kusalata manchakushanllaparayku dispantakashalla kaynu nir tapunakuyaqllapa: “¿Kayqa, imanu runa katintaq wayrawan yakumapis kasunqa?” nir.

5

Gadaramanta dyablupa yarpuyinwan runa (Mt 8.28-34; Lc 8.26-39)

¹ Chaynu rirmi chay quĉhapa uklaw manyan Gadara * shutiĉ lugarman ĉharanllapa.

² Chaymanta Jesús yaku karrumanta ishkitinqa, dyablupa yarpuyinwan kaq uk runa qimikaran.

³ Chay runaqami pantyunkunapi taq. Chaynulla kusala jwirsayjun ima kaq. Chaymi michka kadinakunawan watarmapis mana qasillachiytaqa puytiqllapachu.

---

* **5:1** Wakin iskribikashakunami “Gerasa” nin.

⁴ Chaqa qasillachinanllapapaq nirmi kutir kutir makinkunata, çhakinkunata ima kadinakunawan wataqllapa. Piru chaynu kadinakunawan watatinllapamapis manami sirbichiqchu. Ashwanmi imanupis pidasu pidasu pitiq. Chaymi mayqanpis mana imanupis binsiyta puytiqllapachu.

⁵ Chay runaqami unaqpis, tutapis, sirkakunapi, pantyunkunapi kusalata qayçhakur, rumikunawan paylla takakar ima puriq.

⁶ Piru Jesusta rikar-shuypaqami kusalata kallpar rir naypalanpi qunquriran.

⁷⁻⁸ Chaymi Jesusqa chapar niran:

—Qam, dyablu mana sirbiq, lluqshiy kay runamanta nir.

Chaynu niyatinmi dyabluga qayçhakur kaynu niran:

—¡Unaq syilumanta Dyuspa Wamran Jesús, ama nuqamanqa yakapakamuychu! ¡Tayta Dyuspa shutinpimi rugashayki ama qischamanaykipaqchu! nir.

⁹ Chaynu qayçhakuyatinmi Jesusqa tapuran:

—¿Imataq shutinki? nir.

Chay runaqa niran:

—Nuqaqami shutini ‘Legión’. † Chaqa kusa achkami kanillapa nir.

¹⁰ Chaymantami chay dyablupa yarpuyninga Jesustaqa kusalata rugaran ama chay lugarman-taqa itakunanpaqchu.

---

† **5:9** Legión nirqami intrachimanchik kusala achka suldadukuna nir.

11 Piru chay kayashanllapamanta yatanllapa sirkakunapimi kusa achka kuchikuna shitqakuyaran.

12 Chaymi chay dyablupa yarpuyinkunaqa, Jestustaqa kaynu nir rugaranllapa:

—Dijamayllapa chay achka kuchikuna kan chayman yaykunayllapapaq nir.

13 Chaynu nitinmi Jesusqa niran:

—Riyllapa nir.

Chaynami chay dyablupa yarpuyinkunaqa runamanta llugshir kuchikunamanna yaykuranllapa. Chaymi kuchikunaqa chay kutilla kusalata kallpar, qaqaata rishannu quçhamañ ratar çhuqar wanuran. Chay kuchikunaqami dus mil (2,000) yupay karan.

14 Nataq chay kuchikunata michiqkunaqami al-sakar riranllapa. Chaynu rirmi tukuylla çhakranpi kaqkunata chaynulla pwiblupi kaqkunata ima willaranllapa. Chaymi tukuylla runakuna llugshir riranllapa rikaq.

15 Chaymanta Jesús kayashanman çharnaqa, chay kusala achka dyablupa yarpuyinwan kasha runataqa, rikaranllapa yarpuyinpinamudakusha taqta ima. Chaqa dyablupa yarpuyininqa llugshishana karan paymantaqa. Chaymi runakunaqa kusalata manchakuranllapa.

16 Nataq chay runakuna imanum chay dyablupa yarpuyinwan kaq runa alliyashanta, chaynulla imanum chay kuchikunawan pasashanta ima wakinkunata parlaranllapa.

17 Chaymantami tukuylla runakuna kusalata Jestustaqa rugaranllapa, chay lugarninllapamantaqa rinanpaqna.

¹⁸ Chaymi Jesús yaku karrupi rinanpaqna katinqa chay dyablupa yarpuyinmanta alliyasha runaqa Jesustaqa rugayaran paywan rinanpaq nir.

¹⁹ Piru Jesusqami mana munarchu niran:

—Ashwanmi riyna wasikiman. Chaymi aylluykikunata ima parlanki imanumi Dyusqa kusalata llakipashur allichashusha nir.

²⁰ Chaymi chay runaqa rir tukuyla chay Decapolispa pwiblunkunaman parlakuran, imatami Jesusqa paywan rurasha nir. Chayta uyaparqa tukuyla kusata dispantakaranllapa.

Jesusmi allicharan uk warmita, Jairupa wamranta ima

(Mt 9.18-26; Lc 8.40-56)

²¹ Chaymantami Jesusqa chay quçhapa uklawninmanta yaku karrupi qashan tikrakamuranna. Piru chaymanpismi kusala achka runakuna tantakaranllapa. Chaymi Jesusqa paykunawan chay atun quçhapa manyanpina kidaran.

²² Chaykamanqami Israel runakunapa tantakananllapa wasipi uk mantakuqnin Jairo shutiq çhamuran. Payqami Jesusta rikarqa, rir naypanpi qunqurikur kaynu nir kusalata rugaran:

²³ —Taytituy, wamraymi wanuyanna. Imaraq rir makisituykikunata ananman çhurankiman, alliyarna kawsananpaq nir.

²⁴ Chaymi Jesusqa riran paywan. Piru kusala achka runakunami pullanqa riran. Chaymi kusala kiçhkipi riyaran payqa.

²⁵ Piru chay runakunapa rurintami riyaran uk warmisita. Chay warmimi dusi añupaqna yawarnin shamutin qishaq karan.

²⁶ Chaymi rimidyakuqkunapi, kusalata gas-taran iman kaqninkunalamatapis. Piru manami mayqanpis allicharanchu. Ashwanmi masna bin-sikayaran.

²⁷⁻²⁸ Chaymanta Jesuspaq rimaqta uyaparqa yarpuran: “Jesuspa raçhpanta kamarlami alliyashaq” nir. Chaymi payqa runakunapa rurinlata rir, ikinmanta Jesuspa raçhpanta kamaran.

²⁹ Chaynu kamatinlami, chay kutilla yawarnin shamuyqa qasillaranna. Chayna kwirpuntaqa alliyaqtana syintiran.

³⁰ Piru Jesusqami kwintata qukaran pudirnin yarqusha nir. Chaymi ikiman tikrakar runaku-nata kaynu nir tapuran:

—¿Pitaq raçhpayta kamasha? nir.

³¹ Yaçhakuqninkunaqa niran:

—¿Manachu rikanki kusala achka runakuna wakmaqa kiçhkichishuyan? Piru chaynumapis tapukuyanki: ‘¿Pitaq kamamasha?’ nir.

³² Piru Jesusqami kusalata chapayaran tukuy ridurninpi kaqkunata, mayqantaq raçhpayta ka-masha kanqa nir yaçhananpaq.

³³ Chaymantami chay warmiqa yaçharanna nuqapaqmi chapakuyan nir. Chaymi kusalata manchakur chukchukyaqnulla rir Jesuspa naypalanpi qunqurikur, imanu kashantapis karanlata willaran.

³⁴ Jesusqa niran:

—Mamitay, kriyishaykiraykumi alliyashaykina. Chayraykumi aligrilana rikuy. Chaqa tukuy qishaynikimantami alliyashaykina.

³⁵ Chaynu nir Jesús rimayatinllami, chay tantakananllapa wasipi mantakuq Jairupa wasinmanta ukkuna çhamur kaynu niranllapa:

—Wamraykiqami wanushana. Amana masqa qillakachiynachu chay yaçhachikuqtaqa nir.

³⁶ Piru Jesusqami chay nishanllapata mana kasurchu, Jairutaqa niran:

—Ama manchakuychu. Nuqalapi kriyiy nir.

³⁷ Chaynu nirqa, chay ikinta riqkunataqa Jesusqa manana munaranchu pullan rinantaqa. Chaymi Jairuta, Pedruta, Santiaguta uknin Juanlawan ima aparan.

³⁸ Jairupa wasinman çharqami, uyaparan kusata llakir waqaqllapata ima.

³⁹ Chaymi Jesusqa wasi ruriman yaykurqa niran:

—¿Imapaqtaq kusata waqar imaqa laqyayankillapa? Wamraqami mana wanushachu. Punuyanlami nir.

⁴⁰ Chaynu nitinmi kusalata asiparanllapa. Piru payqa tukuy ruripi kaqkunata waqtaman urquran. Chayna wamrapa taytanta, mamanta apar, chay kimsa pullan riqkunlawan yaykuran ruriman, chay wamra usurayashanmanqa.

⁴¹ Chaymanta makinmanta aypar wamrataqa niran:

—*Talita cumi.*

(Rimayninchikpiqa munan niyta: “Mamitay, qamtami nishuni: ¡Sharimuy!” nir).

⁴² Chaynu nitinlami, chay dusi añuyjun wamraqa sharir puriq qallariran. Chayta rikarmi tukuy runakuna kusalata dispantakaranllapa.

⁴³ Piru Jesusqami paykunataqa niran:

—Amami mayqantapis tukuy kaykunapaqqa parlankillapachu nir.

Chaymantami kaçhakuran wamrataqa qarananllapapaqna.

6

Jesusmi Nazaret pwiblupi

(Mt 13.53-58; Lc 4.16-30)

¹ Chaymantaqa chay Jairupa pwiblunmanta lluqshir Jesusqa yaçhakuqninkunawan qashan tikrakaran Nazaret pwiblullamanna.

² Chaymi uk samana diyapi Jesusqa chay tantakananllapa wasipi yaçhachikuq qallariran. Chaynu yaçhachikutin kusala achka runakuna uyapar kusa dispantakashalla kaynu nir tapunakuyaqllapa:

“¿Kayqa maypitaq yaçhakuranqa kay kusa yaçhayashantaqa? ¿Wak yaçhayninqa maymantataq kanqaqa? Chaynulla ¿imanutaq milagrukunata kusalata ruranqa?

³ ¿Manachu kayqa Mariapa, içhkakuq wamran? Chaynulla ¿manachu Santiagupa, Josipa, Judaspa, Simonpa uknin kay runaqa? ¿Manachu paypa warmi ukninkunamapis kaypi nuqanchikkunawan tanllapa?”

Chaynu nir imami, mana kasunaranllapachu.

⁴ Chaymi Jesusqa niran:

—Tukuy uklaw pachapimi kusa shumaqta rikanllapa uk runa Dyuspaq rimaqtaqa. Piru chay pwiblunllamanta kaqkuna, ayllunkuna chaynulla wasinllapi imaqqami mana kasunllapachu nir.

⁵ Chaymi payqa chay Nazaret pwiblunllapiqa mana ima milagrutapis ruraranчу. Ashwanmi wakin qishaqkunapa ananman makinkunata çhurar allicharanla.

⁶ Piru Jesusqami kusalata yarpupakuran, chay runakuna paypi mana kriyinishanrayku.

Jesusmi dusi yaçhakuqninkunata kaçharan yaçhachikunanllapapaq

(Mt 10.5-15; Lc 9.1-6)

Jesusqami tukuy shipchakaq pwiblukunapi yaçhachikur puriran.

⁷ Chaymantami dusi yaçhakuqninkunataqa qayamur pudirninta quran, dyablupa yarpuynta ima itakunanllapapaq. Chaynami ishkay ishkay kaçharan rir yaçhachikunanllapapaq.

⁸ Kaynu nirmi kaçharan paykunataqa:

“Nanpaqqami ama imatapis aparchu, bastunnikillapata charikurla rinkillapa. Chaynulla amami alburjata, jyamrita, qillayta imamapis apankillapachu.

⁹ Chaynullami llanqikillapata llanqikur, raçhpaykillapata yakakur ama mudanantinqa aparchu rinkillapa.

¹⁰ Chaynullami, uk kusa allin runapa wasinman çhar samarqa, chay wasilapina kidankillapa chay ima diyaçhi rinaykillapakaman.

¹¹ Piru may lugarlawpi mana samachishurlapa chaynulla yaçhachikutkillapa mana uyakushunatinllapapaq, chaymantaqa çhakikillapapi kaq pulbumatapis çhaspir rinkillapa. Chaynu rurarqami intrachinkillapa: ‘Manami nuçakunapa kwintayllapanachu. Ashwanmi qamkunapina kanqa’

nir. [Chiqaptami nishaykillapa: Jwisyu diya çhamutinqami chay pwibluqa kusala manchaypaqtana kastigakasha kanqa chay Sodomawan, Gomorra pwiblu kastigakashanmantaqa nir.]”

¹² Chaymi Jesuspa yaçhakuqninkunaqa rir yaçhachikuranllapa: Uchaykillapata dijarna Dyusman tikrakayllapa nir.

¹³ Chaynulla dyablupa yarpuyinmatapis kusala achkata itakuranllapa. Qishaqkunatapismi allicharanllapa asaytiwan salar ima.

*Shutichikuq Juantami wanuchiranllapana
(Mt 14.1-12; Lc 9.7-9)*

¹⁴ Gubyirnu Herodesmi Jesuspaq kusalata rimaqllapata uyaparan. Chaqa chaynu rimatinllapami tukuy intirupi yaçharanllapana. Chaymi Herodesqa kaynu niran: “Chay Jesusqami, Shutichikuq Juanlla kanqa. Chaqa wanushanmanta kawsamushanraykumi milagrukunamatapis rurayta puytiyanqa” nir.

¹⁵ Nataq ukkunaqa Jesuspaqqa niqllapa: “Dyuspa rimaqnin Eliasmi” nir. Wakinkunashuypaqa niqllapa: “Dyuspa uk rimaqninmi kanqa, imanutaq unay rimaqkuna kaq chaynulla” nir.

¹⁶ Chaynu nitinllapa uyaparmi Herodesqa, kaynu niran: “Chayqami Shutichikuq Juan. Nuqami umanta pitichikutiy wanuran. Piru kananqami kawsamusha” nir.

¹⁷⁻¹⁸ Chaqa Shutichikuq Juan kawsayatinmi, Herodesqa uknin Felipipa warmin Herodias shutiqta warmikur mana allintachu tukusha karan. Chaypaqmi Shutichikuq Juanqa

Herodestaqa kaynu nisha kayaq: “Chay ukniki Felipipa warmin Herodiasta warmikita yupay purichiyashaykiqami mana allinchu” nir.

Chayta nishanraykushi, Herodesqa kaçhakuran Juantaqa aypar kadinakunawan watar karsilananllapapaq.

¹⁹⁻²⁰ Chaynullashi chay Herodias warmipis Shutichikuq Juan, runanta chaynu willashanrayku çhiqnir, kusalata wanuchiya munarmapis mana puytiranchu. Chaqa Herodesqashi warmintaqa mana دچارanchu chayta rurananpaqqa. Chaqa payqashi yaçhaq Juanqami imatapis karanlata ruran chaynulla mana uchayjunlamapischu nir. Chayshi kusalata manchakuran. Chayraykushi Juan imata nitinpis Herodesqa kusa aligrila uyakur, mana imata nishaq nirpis yaçhaqchu.

²¹ Piru uk diyapishi chay Herodiasqa imanullapis Shutichikuq Juantaqa wanuchichiran. Chay diyapishi Herodespa kumpliyañun karan. Chayshi paypa mantaqninkunawan, suldadukunapa mantaqninkunawan, chaynulla chay Galileamanta kusa runa nishakunawan ima fyistata ruraranllapa.

²² Chaypi katinllapashi Herodiaspa warmi wamranqa tukuyla chaypi kaqkunapa naypanpi lluqshir bayliran. Chayshi chay baylishanqa tukuy chaypi kaqkunata chaynulla Herodestapis kusalata gustaran. Chayshi Herodesqa intinadanta niran:

—Mamitay, ima munashaykitapis mañamay, nuqami qushayki nir.

²³ Chaymi qashan qashan jurar kaynu niran:

—Ima munashaykitapis mañamay, nuqami qushayki, michka tukuy nuqa mantakushaymanta lamtar partin kaqmanmatapis nir.

²⁴ Chaynu nitinshi, chay wamraqa llugshir rir, maman Herodiasta tapuran:

—¿Imatataq mañayman? nir.

Mamanqa niran:

—Shutichikuq Juanpa umanta mañay nir.

²⁵ Chayshi wamraqa kallpaylla ruriman yaykur, Herodestaqa kaynu niran:

—Kananllami Shutichikuq Juanpa umanta uk platupi qumanaykita munani nir.

²⁶ Chaynu nirqashi mantakuq Herodestaqa kusalata llakichiran. Piru chaynu llakiyarmapisshi, chaypi kaqkunapa naypanpi jurar arnishanrayku kaçhakaran chaynu rurananllapapaq.

²⁷ Chayshi uk suldadunta kaçharan karsilman rir Juanpa umanta apamunanpaq.

²⁸ Chayshi chay suldaduqa karsilman rir, Juanpa umanta pitir uk platupi apamur, chay warmi wamratana quran. Nataq chay wamraqashi mamantana ashwan quran.

²⁹ Chaymantashi Juanpa yaçhakuqninkunaqa chayta yaçharqa rir, karsilmantaqa kwirpunlata apar pamparanllapa.

Jesumi sinku mil runakunata qararan

(Mt 14.13-21; Lc 9.10-17; Jn 6.1-14)

³⁰ Chaymantaqami Jesuspa dusi yaçhakuqninkunaqa, tikrakamuranna. Chaynu tikrakamurmi Jesusta parlaranllapa imakunata rurashanllapata, yaçhachikushanllapata ima.

31 Piru chay diyakunapiqami Jesús kayashanmanqa kusala achka runakuna tantakaranllapa. Chaymi chay runakunata yanapar ima Jesusqa yaçhakuqninkunawan mana puytiqllapachu samar mikuylamatapis. Chaymi Jesusqa chay yaçhakuqninkunata niran:

—Rishunllapa chay chunllaq lugarkunaman, ratulaqa samaq nir.

32 Chaymi yaku karrupi paykunalana riranllapa chay chunllaq lugarkunamanna.

33 Piru chaynu ritinllapami kusa achka runakuna rikar riqsiranllapa. Chaymi yaçharanllapa maymanmi riyannllapa nir. Chayraykumi tukuyla pwiblukunamanta runakunaqa kusalata kallpar rir, ashwan paykunamantaqa naypaqta çhar yararanllapa.

34 Chaymanta Jesús yaku karrumanta ishkirqa chay kusa achka runakunata rikar kusalata llakiran. Chaqa paytaqami yarpuchiran, uyshitakuna mana michikuqniyjun kanman yupay. Chaymi payqa kusa achka shumaq imakunata yaçhachiran.

35 Piru limpu tardiyayatinnaqami chay yaçhakuqninkunaqa qimikar kaynu niranllapa:

—Kay lugarpiqami mana imapis kanchu. Chaynulla kusa tardinami.

36 Chayraykumi runakunataqa willay chay lugarkunaman, pwiblukunaman rir mikunanllapata rantinanllapapaq nir.

37 Piru Jesusqami niran paykunataqa:

—Qamkuna qarayllapa nir.

Chaynu nitinga niranllapa:

—¿Munayankichu kwichka achka dusyintus dinaryu qillaywan tantata rantir qaranayllapapaq? nir.

³⁸ Jesusqa niran:

—¡Rir, rikayllapa! ¿Aykataq tantitaykillapapaq?

Chaymanta paykuna rir rikarqa niranllapa:

—Sinku tantitawan, ishkay piskaditulami kan nir.

³⁹ Chaynami Jesusqa tukuy chay runakunataqa wakpi kaypi muntun muntun tananllapapaq willaran chay qiwakunapina.

⁴⁰ Chaymi paykunaqa kada muntunpi syin, syin; chaynulla sinkwinta, sinkwinta ima taranllapa.

⁴¹ Chaynu tashallapana katingami, Jesusqa chay sinku tantitawan, ishkay piskadituta aypar unaq syiluman chapakur payji nir, Taytan Dyusman mañakuran. Chaymantami chay tantakunata pidasu pidasu pakir yaçhakuqninkunata quran tukuylla chaypi kaq runakunata aypachinanllapapaq. Chaynumi chay ishkay piskaditutapis tukuyllata aypachiranllapa.

⁴² Chaynumi tukuylla mikuranllapa tiqllananllapakaman.

⁴³ Chaymantaqami chay tantapa chaynulla piskadupa subrantaqa dusi kanasta untataraq tantaranllapa.

⁴⁴ Piru chay mikusha chaykunata yupatinllapaqami ullqukunala sinku mil (5,000) karanllapa.

*Jesusmi yakupa ananta puriran
(Mt 14.22-27; Jn 6.15-21)*

⁴⁵ Chaymanta Jesusqa yaĉhakuqninkunata yaku karruman iqachiran, rir ĉhaskinanllapapaq quĉhapa uklawnin Betsaida pwibluman paymantaqa naypaqta. Nataq payqa chaylapi kidaran tukuyla dispidikur rinanllapakaman.

⁴⁶ Chaynu dispidikur ritinllapanaqa, Jesusqa uk sirkaman payla iqaran Taytanman mañakuq.

⁴⁷ Limpu amsayatinnaqa yaku karruqa chay quĉha ĉhaypipina karan. Piru Jesús payla pachapi karmi,

⁴⁸ rikaran chay yaku karruqa mana yaqqa riyta puytiqtachu. Chaqa naypanllapalawmantami kusala jwirti wayra shamuyaran. Limpu achkiyaqpinaqa, Jesusqa yaku ananllata riran yaĉhakuqninkunalawman. Piru chaynu paykunanman riyarmapis, dirichu pasar rinaq yupay tukuran.

⁴⁹⁻⁵⁰ Chaynu yakupa ananta riqta tukuy yaĉhakuqninkuna rikarmi, kusalata manchakur “¡Wakqami aya!” nir kusata qayĉhakuranllapa. Chaymantami Jesusqa paykunataqa kaynu niran: —¡Shachinakur ama manchakuyllapachu! ¡Nuqami kani! nir.

⁵¹ Chaynu nirmi, payqa chay yaku karruman iqaran. Chaymi ashwan wayraqa limpu qasil-laran. Chayta rikarmi paykunaqa limpu dispan-takaranllapa.

⁵² Chaqa manari intrakashallapachu karan Jesús chay tantitakunawan milagruta ruratin rikarmapis, mana allita paypi kriyishanllaparayku.

*Jesusmi Genesaretpi qishaqkunata allicharan
(Mt 14.34-36)*

⁵³ Chaymanta chay atun quĉhata pasarqa, Gene-saret lugarmān ĉharanllapa. Chaymi ashwan chay yaku manyapina yaku karrutaqa watar dijaranllapa.

⁵⁴ Piru chaypi taĉkunaqami yaku karrumanta ishkiqlata Jesustaqa riqsiranllapa.

⁵⁵ Chaymi chay rikaĉkunaqa rir tukuylla may lugarkunapi parlakuran Jesupaqqa. Chayraykumi kusala achka qishaĉkunata wintur ima ĉhachimuranllapa Jesusman.

⁵⁶ Chaymi Jesusqa maylawpi nir yaĉharllapaqa, chay may riyashan nankunapi ima qishaĉninllapakunataqa apar yarachiqlapa. Michka pwiblukunapi, ĉhakrankunapi, nankunapi ima katinmapis, qishaĉninllapataqa yarachiqlapa. Chaymi kusalata Jesustaqa rugaranllapa raĉpanpa manyanlamatapis kamananllapapaq. Chaynu chay raĉpanpa manyanta tukuy kamaĉkunaqa allinna kidaqlapa.

7

Mana allin yarpuyinchikmi uchakuchi-manchik

(Mt 15.1-20)

¹ Chaymantami Jesusman qimikaranllapa fariseo runakuna, Moisés mantakushanta wakin yaĉhar yaĉhakuqkuna ima. Paykunaqami Jerusalenmanta ĉhamusha karanllapa.

² Chaymi paykuna rikayatin, Jesupa wakin yaĉhakuqninkunaqa mana makinta paĉakurchu mikuranllapa. Chaynuqami mana ruraranllapachu chay paĉakuna kustumritaqa.

Chaymi kusala mana allinta yarpuchiran paykunataqa.

³ Chaqa chay fariseukuna, chaynulla tukuy Israelmanta kaqkunaqami unay rukunllapaku-napa kustumrinllawan kar, chay paqakuna kus-tumrita mana rurarqa mana mikuyta puytiqla-pachu.

⁴ Chaynulla rantiq rir, tikrakamuraqa chay paqakuna kustumrita rurar, kuslata paqakur mikuqlapa. Chaynulla chay kustumrinraykuqami kaykunata kuslata paqaqlapa: Basu upyananllapata; jarrankunata, jyirru mankankunata, mantankunata ima.

⁵ Chayraykumi chay fariseo runakuna chaynulla Moisés mantakushanta yaçar yaçhachikuqkunaqa, Jesustaqa kaynu nir tapuranllapa:

—¿Imapaqtaq yaçhakuqnikikunaqa unay rukunchikkunapa kustumrin nishannulla mana rurar, makinllapata mana paqakur mikunllapaqa? nir.

⁶ Chaynu nitinmi Jesusqa paykunataqa niran:

—¡Dyusta yanqa kasuq tukuq kuchi runakuna! Waknupaqçhi Dyuspa unay rimaqnin Isaiasqa, qamkunapaq rimaran. Chaqa niqmi:

Kay pwiblumanta runakunaqami shiminlla-palawan kasumanllapa.

Piru yarpuyinllapapiqami mana chiqaptaqa kasumanllapachu.

⁷ Chayraykumi yanqalla aduramaqllapa yupay tukunllapamapis.

Chaqa chay yaĉhachikuyashan chaykunapis
yanqa runakunapa yaĉhachikuyninla imami
nir.

⁸ Chaqa qamkunaqami Dyus mantakushanta
mana kasurchu, runakunapa kustumrinlata
rurar kawsankillapa. [Chaynulla basu
upyanaykillapata, jarraykillapata, uk kusa achka
imakunata paqankillapa ima.]

⁹ Jesusqami niranpis:

“Qamkunaqami chay kustumrikillapata
ruranaykillaparaykula, Dyus mantakushantaqa
mana kasunkillapachu.

¹⁰ Chaqa Moisesqami Dyus nitin kaynu nir man-
takuran: ‘Taytaykita mamaykita kusa rispituwan
kasuyllapa. Chay mayqanpis taytanta mamanta
ĉhiqniqkunaqami wanuchikasha kanqallapa’ nir.

¹¹ Piru qamkunaqami ninkillapa, uk runaqa
niyta puytin taytanta mamanta: ‘Manami yana-
pashuyta puytinichu. Chaqa tukuy imay kaqku-
natami arnisha kani Dyusta’ nir.

¹² Chaynu nirmi ninkillapa: ‘Mayqanpis chaynu
niqqami manana taytanta, mamantaqa yana-
payta puytinnachu’ nir.

¹³ Chaynuqami ninkillapa, Dyus man-
takushanta mana kasurnachu, ashwan
qamkunapa kusala achka kustumrikillapalatana
yaĉhachikur kawsanaykillapapaq”.

¹⁴ Chaymantami Jesusqa runakunata qayamur
kaynu niran:

“Allita uyakumarmi, intrakayllapa. Chaqa
nishaykillapa:

¹⁵ Mayqanpis ima mikuyta mikushanraykuqa
manami uchakunchu. Ashwanmi mayqantapis

yarpuyninllamanta kusala mana allin yarpuynin lluqshimuq uchakuchin. [

¹⁶ Chaymi nishunillapa: Rinriyjun kaqkunaqa uyakur intrakayllapa nir]”.

¹⁷ Chaymanta Jesusqa chay achka runakunata chaypi dijar rirnaqa, uk wasiman yaykuran. Chaymi chay yaĉhakuqninkunaqa kaynu niranllapa: “Allita intrachimayllapa, chay naqa yaĉhachikushaykitaqa” nir.

¹⁸ Chaymi paykunataqa niran:

“¿Ima qamkunapischu mana intrakankillapa? Chaqa kaynumi niray: Mayqanpis ima mikuyta mikushanraykuqa manami uchakunchu nir.

¹⁹ Chaqa chay mikuyqa manami yarpuyninmanchu rin mikutinqa. Ashwanmi paĉhanman rin, chaymantana kwirpunqa qashan itakamun”.

Chaynu nirqami Jesusqa intrachikuyaran tukuy mikuyqashi allin mikunapaqqa nir.

²⁰ Chaynullami niranpis:

“Uk runapa yarpuyninmanta kusala mana allin yarpuynin lluqshimuqmi uchakuchin.

²¹ Chaqa uk runapa yarpuyninmantaqami mana allin yarpuykuna lluqshimun. Chaymi musu kar, manaqa shipash karpis pakaplla kayta yarpun. Chaynulla suwakuyta, wanuchikuyta ima yarpunllapa.

²² Chaynullami ukwan ukwan kayta, ukpa imankunata munapakuyta, mana allinta rurakuyta, llullachikuyta, yanqalla imantapis tukchiyta, ĉhiqnikuyta, ukpa washanta rimayta, kusa kani niyta ima yarpunllapa. Chaynullami mana yarpuyniyjun yupay purinllapa.

23 Chaymi tukuy kay riqchaq mana allin yarpuykunaqa runapa yarpuyinllamanta llugshimun. Chaynu karmi, ashwan runataqa uchakuchin”.

Mana Israelmanta warmimi Jesuspi kusalata kriyiran

(Mt 15.21-28)

24 Chaymantami Jesusqa riran chay Tiro pwibluman [chaynulla Sidón pwibluman ima]. Chayman çharqa, mana mayqanpis yaçhananpaqchu uk wasiman yaykuran. Piru chaynu mana yaçhananllapata munatinmapismi ashwan tukuyta yaçharanllapana.

25-26 Chaymi uk warmisita shamuran payman. Paypa warmi wamranmi dyablupa yarpuyinwan kaq. Chaymi shamur Jesuspa naypanpi qunqurikur, kusalata rugaran wamranmanta chay dyablupa yarpuyinta itakunanpaq. Chay warmisitaqami mana Israelmantachu karan. Ashwanmi Sirofenicia lugarmanta karan.

27 Piru Jesusqa niran:

—Dijay wamraykunatararaq puntataqa qarashaq. Chaqa manami allinchi wamranchikpa mikunanta kitar allqitukunata qaranapaqqa nir.

28 Chaymi chay warmisitaqa niran:

—Chiqaptami chaynu Taytituy. Piru allqitukunamapismi, misapa çhakinpi karqa chay wamritukuna ishkichishanlamatapismi mikun nir.

29 Chaynu nitinmi Jesusqa niran:

—¡Mamitay, chiqaptami ninki! Rikuynari. Chaqa chay dyablupa yarpuyinqami wamraykiman-taqa llugshishana nir.

30 Chaymi warmiqa wasinman rir çharqa, wamrantaqa mantanpi usuraqta tariran. Piru chay dyablupa yarpuyningami lluqshishana karan.

Jesusmi upa gaguta allicharan

31 Chaymantami Jesusqa chay Tiro pwiblumanta lluqshir rir Sidón pwibluta, Decapolispa pwiblitunkunata pasar imana, çharan Galilea shutiq quçhapa manyanman.

32 Chayman çhatinmi payman apamuranllapa uk upa gagu runata. Chaymi rugaranllapa makinta ananpi çhurarla allichananpaq.

33 Chaymantami Jesusqa chay runataqa tukuy chaypi kaqkunamantaqa uklawman apar, rin-rinkunaman didunta itaran. Chaynulla tuqayn-inwan didunta nuyuchir chay runapa qallunta nuyuchiran.

34 Chaymantami unaq syiluman chapakur, kusala jwirtita amayninta urqur, niran: “*¡Efata!*” (Rimayninpiqa niyaran: “*¡Kiçhakay!*” nir).

35 Chaynu nitinlami chay runapa rinrinkunaqa kiçhakaranna. Qallunpis alliyatin, rimayta puytiranna.

36 Chaymantami Jesusqa chaypi kaqkunata willaran ama mayqantapis willananllapapaqchu chayta rurashanpaqqa. Piru chaynu mayqantapis mana willananpaqchu kutir kutir nitinmapis, ashwan kusalata parlakuranllapa.

37 Chaymi runakunaqa kusa dispantakashalla niaqllapa: “Kusa allintami imatapis rurayan. ¡Chaqa upakunatapis uyakuchiyan! Chaynulla mudukunatapis rimachiyan ima” nir.

8

Jesumî kwatru mil runakunata qararan
(Mt 15.32-39)

¹ Chaymantami qashan uk diyapi Jesusman kusa achka runakuna tantakaran. Piru manami imapis mikunanllapapaq karanchu. Chaymi Jesusqa yaçhakuqninkunata qayamur niran:

²—Kusatami llakini kay runakunapaqqa. Chaqa kimsa diyanari nuqawan kaypi. Mananami imata mikunanllapapaqpis kannachu.

³ Chaymi mana qarar wasinllapaman kaçhatiyqa, imanupiqã riyar mallaqpaq imanmanllapa. Chaqa wakinkunaqami kusala largu maymanta shamushallapa.

⁴Chaynu nitinmi, yaçhakuqninkunaqa niran:

—Piru, ¿imanunari waknu kusala achka runakunapaqqa kay chunllaq mana mayqanpis tayashanllapa lugarpinqã mikuytaqa tarishunllapa? nir.

⁵Jesúsqa tapuran paykunataqa:

—¿Aykataq kan tantitaykillapaqa? nir.

Paykunaqa niranllapa:

—Syiti tantitalami kan nir.

⁶ Chaymantami payqa willaran runakunata, pachalapimapis tananllapapaq. Chaymi, chay syiti tantitata aypar payji nir; Taytan Dyusman mañakuran. Chaymantami, tantakunata pakir quran chay yaçhakuqninkunata. Chaymi paykunana runakunataqa aypachiranllapa.

⁷ Chaynullami karanpis ayka piskaditukuna. Chaymi aypar Dyusta payji nirqa, yaçhakuqninkunata quran aypachikunanllapapaq.

⁸ Chaynumi tukuynin tiqlanankaman miku-ranllapa. Ashwanmi subrankunata tantarqa, syiti kanastatana untachiranllapa.

⁹ Piru chay mikusha chaykunaqami kwatru mil (4,000) yupay karanllapa. Chaymantami Jesusqa tukuyta dispidirna,

¹⁰ yaçhakuqninkunawan yaku karruman iqar riranllapa uk lugar Dalmanuta shutiqmanna.

Jesustami mañaranllapa qashan uk milagruta ruranapaq

(Mt 16.1-4; Lc 12.54-56)

¹¹ Chaymantami fariseo runakuna çhamur Jesuswan willanakuq qallariranllapa. Chaymi mabir ima ninqashi nir, kaynu niranllapa: “Chiqapta Dyusmanta shamushayki nir yaçhanayllapapaqqa uk milagruta ruray” nir.

¹² Chaymi Jesusqa kusa jwirtita amayninta urqur, niran: “¿Imaraykutaq kay runakunaqa milagrukunataraq ruranaypaq mañamanqa? Chiqaptami nishaykillapa: Manami ima milagruamatapis qamkunapaqqa rurashaqchu nir”.

¹³ Chaynu nirnaqami, paykunalatana chaypi dijar qashan yaku karruman iqar riranna chay atun quçhapa uklaw manyanmanna.

Fariseukunapa mana allin yaçhachikuyninkuna

(Mt 16.5-12)

¹⁴ Jesuspa yaçhakuqninkunaqa qunqar mana imalatapis apashallapachu karan mikunanllapapaqqa. Piru yaku karrupina karqa kwintata qukaranllapa, uk tantitalata apayanllapa nir.

¹⁵ Chaymi Jesusqa niran paykunataqa:

—Allita kwintata qukar, kuytakankillapa chay fariseo runakunapa, chaynulla Herodespa libaduranllapamanta nir.

¹⁶ Chaynu nitinmi, yaĉhakuqninkunaqa, tanta mana kashanraykumi chaynuqa nimayashunllapa ninakuranllapa.

¹⁷ Chaynu yarpuyanllapa nir yaĉhayashanraykumi, Jesusqa kaynu niran:

—¿Imapaqtaq ninkillapa, tanta mana kanchu? nirqa. ¿Ima manaraqchu intrakankillapa? ¿Manaraqchu kwintata qukanillapa? ¿Ima kwichkachu yarpuynikillapaqa mana intrakan?

¹⁸ ¿Ima nawiyjun karmapischu mana rikashaykillapa rurashayta? ¿Ima rinrikillapa karmapischu mana uyaman? Chaynulla ¿mananachu yarpunkillapa chay,

¹⁹ sinku tantitamanta sinku mil runakunata qarashaytaqa? Chaynu qarakutiyqa, mabir ¿ayka kanasta untatataq subrantataq tantaraykillapa?

Paykunaqa niran:

—Dusi kanastata nir.

²⁰ —Ma, chay syiti tantitamanta kwatru mil runakunata qaratiyqa, ¿ayka kanasta untatataq subrantataq tantaraykillapa?

Paykunaqa niran:

—Syiti kanastata nir.

²¹ Piru Jesusqa paykunataqa niran:

—¿Ima manaraqchu intrakankillapa? nir. *

Jesusmi uk syiguta allicharan

---

* **8:21** Jesusqa libadurapaq rimarqa manami tantapaqchu niyaran. Ashwanmi chay fariseo runakuna kusala mana allinta yaĉhachikuyashanpaq rimayaran.

²² Chaynu riyarllapami êcharanllapa Betsaida pwibluman. Chaypiqami apamuranllapa uk syigu runata Jesusman kamarla allichananpaq.

²³ Chaymi Jesusqa chay syigutaqa makinmanta aysakur, pwiblumanta waqталawman aparani. Chaymantami tuqayninwan runapa nawinkunata nuyuchir, makinta ananman êchurari, tapuran:

—¿Imallataqachu rikayta puytinkina? nir.

²⁴ Chaymi chay runaqa chapakuq qallarirna, niran:

—Rikaninami runakunataqa qirukunata yupay. Piru puriqtamiki rikayani nir.

²⁵ Chaymi Jesusqa makinwan chay runapa nawinta qashan kamatin, kusalata chapakuyarqa, allinna kidaran. Chaymi tukuy imatapis rikayta puytiranna.

²⁶ Chaymantami Jesusqa chay runataqa wasiki-man riyna nirqa, kaynu niranpis:

—Amami chay pwibluman yaykunkichu. [Chaynulla kay rurashaytaqa amami mayqantapis willankichu] nir.

Pedrumi Jesustaqa Dyuspa Akrashan Cristun kanki niran

(Mt 16.13-20; Lc 9.18-21)

²⁷ Chaymantami Jesusqa yaêchakuqninkunawan Cesarea Filipino pwibluman riranllapa. Chaynu riyarmi Jesusqa yaêchakuqninkunata kaynu nir tapuran:

—¿Nuqapaqqa mayqanshi kani ninllapataq runakunaqa? nir.

²⁸ Chaynu nitinga paykunaqa niranllapa:

—Wakinqami ninllapa, Shutichikuq Juan nir. Nataq wakin-shuypaqa ninllapa Elías nir. Chaynulla wakinkunaqa ninllapa Dyuspa uk rimaqnin kanqa nir.

²⁹ —Qamkunapaq-shuypaqa, ¿mayqantaq kani? —nir tapuran yaĉhakuqninkunataqa.

Chaymi Pedruqa niran:

—Qamqami Dyuspa Akrashan Cristun kanki nir.

³⁰ Chaynu nitinmi, Jesusqa paykunata willaran ama mayqantapis paypaqqa parlananllapapaqchu nir.

Mananami maychu wanunaypaq niran Jesusqa (Mt 16.21-28; Lc 9.22-27)

³¹ Chaymantami Jesusqa yaĉhakuqninkunata kaynu nir yaĉhachiq qallariran: Dyusmanta Shamuq Runataqami chay ruku kaq mantakuqkuna, kurakunapa mantaqninkuna, chaynulla Moisés mantakushanta yaĉhar yaĉhachikuqkuna ima ĉhiqnir kusalata qischanqallapa. Chaynu qischarmi wanuchinqallapa. Piru kimsa diyamantaqami qashan kawsamunqa nir.

³² Chaynu nirmi, kusalata willar intrachiran paykunataqa. Chaymi, Pedruqa uklawman Jestusta paylata apar, anyaqnulla willaran ama chaynu rimanapaqnachu.

³³ Piru Jesusqami tikrakar wakin yaĉhakuqninkunata chapar, Pedrutaqa kaynu nir anyaran:

—¡Ashuy naypaymantaqa dyablu! † Qamqami Dyus munashantaqa mana intrakar, yanqa

† **8:33** Chaynuqami Jesusqa niran, Pedro dyablu munashanta rimashanrayku.

runakuna yarpushannula rurachimanayanki nir.

³⁴ Chaymanta Jesusqa yaĉhakuqninkunata chaynulla chaypi kaqkunata qayamur kaynu niran:

“Mayqanpis nuqapa yaĉhakuqniy kanarqami amana bidanllapapaqqa llakinqallapanachu. Ashwanmi kruspi wanuchinatinllapamapis ama manchakurchu nuqalapi yarpur shachinakunqallapa.

³⁵ Chaqa mayqanpis paykuna munashannulla bidanta washayta kamaqkunaqami tukuy tyimpupaqna qischakanqallapa. Piru mayqanpis nuqapi kriyishanrayku chaynulla shumaq rimayniyta yaĉhachikushanrayku qischakar wanuqkunaqami tukuy tyimpupaqna kawsanqallapa.

³⁶ Chaymi nishaykillapa: Mayqanpis kay pachapi kaq iman munashanta tantakur mana washakatinga, ĩmapaqtaq sirbiyan chay tantakushanqa?

³⁷ ĩUk runachu achka imata pagrakur washakayta puytinman? ĩManami!

³⁸ Piru mayqanpis nuqamanta chaynulla rimayniymanta ima kay mana kriyishanrayku kusala uchasapa runakunapa naypanpi pinqakutingami, Dyusmanta Shamuq Runapis Taytanpa kusa llipyalla pudirinwan shamurqa, kusa allinla angelkunapa naypanpimapis pinqakunqa”.

9

¹ Chaynullami Jesusqa niranpis:

—Chiqaptami nishaykillapa: Kaypi kawsaƙunaqa wakinllaqa Dyus kusa pudirninan man-takuqtaqa rikanqallapa manaraq wanuyarchu nir.

Jesumi lliƣya intirupaƣ tikrakaran
(Mt 17.1-13; Lc 9.28-36)

² Chaymanta saysi diyakuna pasashana kat-inga, Jesusqa kusa unaƣ sirkaman riran, Pe-druta, Santiaguta, Juanta ima, paykunalata apar. Chaymi chay kimsa yaĉhakuqninkunapa naypanpi Jesuspa qaƣllanqa, kusala ukman shumaƣƣaƣ tikrakaran.

³ Chaynulla raĉhpanmapis kusala yuraƣ lliƣya intirupaƣ tikrakaran. Chaqa manami mayƣan-pis raĉhpata kusalata paƣarmapis chaynu yu-raqchayanƣachu.

⁴ Chaymi yaĉhakuqninkunaqa rikaranllapa Je-susta, Eliaswan, Moiseswan ima parlaƣta.

⁵⁻⁶ Chaynu rikarƣami paykunaqa kusalata man-chakuranllapa. Chaymi Pedruqa kusa man-chakushalla mana imata nishaƣ nir yaĉharchu, kaynu niran Jestusaƣa:

—Yaĉhachikuƣ Taytituy, ¡kaypiƣami kusala allin kanchikllapa! Rurashaƣllapa kimsa chukllitakunata, ukta ƣampaƣ, ukta Moisespaƣ, ukta-shuypaƣa Eliaspaƣ nir.

⁷ Chaykamanƣami, puktay limpu paykunata pampar pasayaran. Piru chay puktay ruriman-tami Dyus kaynu niyaran:

“Kaymi kusa munashay Wamrayƣa.
¡Paylatami kasunkillapa!” nir.

8 Chaymi chay kutilla tukuy ladunman chapakurqa, manana mayqantapis rikaranllapanachu. Ashwanmi Jesusta paylatana rikaranllapa.

9 Chaymanta chay unaq sirkamanta ishkimuyatinllapanaqa Jesusqa yaçhakuqninkunata kaynu niran:

—Amami mayqantapis parlankillapachu chay rikashaykillapataqa, Dyusmanta Shamuq Runa wanur kawsamunankaman nir.

10 Chaymi paykunaqa mana mayqantapis parlaranllapachu, michka paykuna chay “Wanur kawsamushaq” nishanpaq mana intrakasha karmapis. Chaynu mana intrakashanllaparaykumi kusalata tapunakuyaqllapa.

11 Chaymi Jesustaqa kaynu nir tapuranllapa:

—Chaynu katinga, çimapaqtaq Moisés mantakushanta yaçhar yaçhachikuqkunaqa, Eliasraqshi Dyuspa Akrashan Cristunmanta naypaqtaqa shamuyanqa ninllapa? nir.

12 Jesusqa paykunataqa niran:

—Chiqaptami Elías naypaqtaqa shamuyanqa. Chaynu shamurmi tukuy imata Dyus munashanulla shumaqchayanqa. Chaqa, çimapaqtaq Dyus nitin iskribikashakunapiqa nin: ‘Dyusmanta Shamuq Runataqashi çhiqnir kusalata qischayanqallapa?’ nirqa.

13 Chaymi nishaykillapa: Eliasqami shamushana. Chaynu shamutinmi, Dyus nitin iskribikashanulla mana kwintacharchu paykuna munashanulla ruraranllapa nir.*

---

* **9:13** Kaypiqami Eliaspa shutinwan Shutichikuq Juanpaq rimayan. Payqari Eliasnu karan. Rikay San Mateo 17.13.

Jesumi allicharan dyablupa yarpuyinwan kaq wamrata

(Mt 17.14-21; Lc 9.37-43)

14 Chaymanta Jesusqa chay kimsa yaĉhakuqninwan tikrakamurqa, chay wakin yaĉhakuqninkunataqa kusala achka runakunawan tariran. Chaypiqami karan Moisés mantakushanta wakin yaĉhar yaĉhachikuq runakuna ima. Chaymi paykunaqa Jesuspa yaĉhakuqninkunawan kusalata willanakuyashalapa karan. Chaykamanmi Jesusqa ĉhamuran.

15 Chaynu Jesús ĉhamutin rikarmi tukuyula chay runakunaqa kusa dispantakashalla kallparanlapa Jesusta saludaq.

16 Chaymi Jesusqa yaĉhakuqninkunata niran:

—¿Imapaqtaq paykunawan kusalata willanaku-yaraykillapa? nir.

17 Chaypi kaqkunamanta ukqami niran:

—Yaĉhachikuq Taytituy, wamraytami apamusha kani qamman. Chaqa dyablupa yarpuyinmi limpu muduchar dijasha.

18 Chaymi maypi katinpis dyablupa yarpuyinqa wamraytaqa atakita qur usuraqtana dijan. Chaynulla shiminmanta kusalata pusquta itakuchir, kirunmatapis kusalata richyachir ima wanushata yupayna dijan. Chaymi chay yaĉhakuqninkunata mañakuray dyablupa yarpuyintaqa itakunanpaq. Piru manami puytishallapachu nir.

19 Jesusqa niran:

—¡Ay qamkuna Dyuspi mana allita kriyiqkuna! ¿Maydiyakamantaq allita intrachishunayllapapaq

qischakashaq? ¿Ima maydiyakamantaq qamkunawan shachinakushaq? Ma, kayman apamuyl-lapa nir.

²⁰ Chaymi chay wamrataqa Jesusman aparantllapa. Chaynu apatinllapaqa, chay dyablupa yarpuyninga Jesusta rikarqa, wamrata atakita qur pachaman ratachir ribulkachiran, shimimanta pusquta itakuchiran ima.

²¹ Chaymi Jesusqa wamrapa taytantaqa kaynu nir tapuran:

—¿Ima tyimpumanta-pachataq wamraykiqa waknu qischakan? nir.

Taytanqa niran:

—Takshitunmanta-pacha.

²² Chaymi wak dyablupa yarpuyninga kutir kutir ninaman, yakuman ima itasha wanuchinapaq. Chayraykumi puytiq yupay karqa, llakipar yanapamayllapari nir.

²³ Chaynu nitinmi Jesusqa niran:

—¿Imaraykutaq puytiq yupay karqa yanapamayllapari nimanki? Chaqa tukuy kriyiqkunapaqqami imapis ruraypaq † nir.

²⁴ Chaynu nitinmi chay wamrapa taytanqa kusala jwirtita kaynu nir qaychakuran:

—Nuqaqami kriyini, Taytituy. Ashwan jyanapamay-ari masna kriyinaypaq! nir.

²⁵ Chaymantami Jesusqa kusala achka runakuna tantakamuqta rikarqa, chay dyablupa yarpuyninta kaynu nir anyaranna:

---

† 9:23 Wakin iskribikashakunapimi nin: “Kriyitkiqami imapis rurakanqa. Chaqa tukuy kriyiqkunapaqqami imapis ruraypaq” nir.

—Muduchakuq chaynulla upachakuq dyablupa yarpuyin, nuqami mantashuni kay wamramantaqa llugshir, amana qashanqa yaykunkinachu nir.

²⁶ Chaynu nitinmi, chay dyablupa yarpuyin-ga wamrataqa qashan atakita qur, pachaman ratachir wanushata yupay دچار llugshiranna. Chaymi rikaqkunaqa niyaranllapa: “Ashwanmi wamraqa wanunna” nir.

²⁷ Piru Jesusqami wamrataqa makinmanta chutar sharichimuran. Chaymi ashwan wamraqa sharanna.

²⁸ Chaymantami Jesusqa uk wasiman yaykuran. Chaypimi yaĉhakuqninkunaqa paylata kaynu nir tapuranllapa:

—¿Imaraykutaq chay dyablupa yarpuyin-taqa mana itakuyta puytisha kashaqllapaqa? nir.

²⁹ Jesusqami niran paykunataqa:

—Waknu riqchaq dyablupa yarpuyin-taqami mana chaynulaqa uk runamantaqa itakunchikchu. Ashwanmi [ayunar] Dyusman kusalata mañakur ima itakuyta puytinchik nir.

Ishkay kutipaqnami Jesusqa wanushaqna niran (Mt 17.22-23; Lc 9.43-45)

³⁰⁻³¹ Chaymanta, Jesusqa yaĉhakuqninkunawan rirqa pasaran Galilea pwiblupa lugarninkunata. Piru payqami mana munaranchu mayqanpis mayta risha nir yaĉchananllapataqa. Chaqa yaĉhakuqninkunatami kaynu nir yaĉhachiyaran:

“Dyusmanta Shamuq Runatami kuntrankunaman qukuyanqallapa. Chaynu qukutinllapami wanuchinqallapa. Piru kimsa diyamantaqami qashan kawsamunqa” nir.

32 Chaynu nir willatinmi yaêhakuqninkunaqa mana intrakaranllapachu. Chaynulla tapunanllapapaqmapis kusalatari manchakuyaranllapa.

*¿Mayqantaq Dyuspaqqa kusa mas allin kanqa?
(Mt 18.1-5; Lc 9.46-48)*

33 Chaymantami Capernaúm pwibluman êharnaqa, uk wasiman yaykuranllapa. Chaymi Jesusqa yaêhakuqninkunata kaynu nir tapuran:

—¿Imanirtaq qamkunaqa nanpi willanakuyaraykillapa? nir.

34 Piru paykunaqami pingakur mana imatapis nirchu uyarala kidaranllapa. Chaqa nanpiqami willanakusha karanllapa, mayqanninllapashi kusa mas allin kanqa nir.

35 Chaymantami Jesusqa taran. Chaymi dusi yaêhakuqninkunata qayar, kaynu niran:

—Mayqanpis kusa kayta munaqqami mana kwintachaypaqla tikrakar, uk sirbikuq yupay kar wakinninllapatana yanapanmanllapa.

36 Chaynu nirmi, uk wamrituta paykunapa êhaypinman apar, marqakur kaynu niran:

37 —Mayqanpis nuqapi kriyishanrayku kay wamritu yupay kaqta, shumaqta samachiqqami, ashwan nuqallatana samachimayan. Piru manami nuqalatachu samachimayan, ashwanmi chay mayqanêchi kaêhamasha chaytapis samachiyan nir.

*Mana kuntramaqninchikqami ashwan faburninchik
(Lc 9.49-50; Mt 10.42)*

38 Chaymantami yaêhakuqnin Juanqa niran:

—Yaĉhachikuq Taytituy rikashami kanillapa uk runata qampa shutikiwan dyablupa yarpuyinkunata runakunamanta itakuqta. Chaymi paytaqa nirayllapa ama chayta ruraychu nir. Chaqa chay runaqa mana nuqanchikkunawanqa purinchu.

³⁹ Chaynu nitinmi Jesusqa niran:

—Ama ‘Mana’ niyllapachu. Chaqa mayqanpis nuqapa shutiywan milagruta rurayarqa, manami chay kutilla kuntray rimayta puytiyanqachu.

⁴⁰ Ashwanmi nuqanchikpa mana kuntranchik karqa, nuqanchikpa faburninchik kanqa.

⁴¹ Chiqaptami nishaykillapa: Mayqanpis qamkunata nuqapi kriyishaykillaparayku uk jarru yakituta upyachishuqllapaqami, kusa shumaq allin imakunatanana aypanqallapa Dyusmantaqa nir.

Kuytawkish uchakutkillapa

(Mt 18.6-9; Lc 17.1-2)

⁴² Piru nuqapi kriyishanrayku mana kwin-tachaypaqla kay taksha wamrituykuna yupay kaqkunata uchakuchi qkunataqami, kusala allin kanman kunkanpi uk marayta watar, mar yakupa mas ruri kaqninman itakunanllapaq.

⁴³ Imanupi makiki uchakuchishutinmaqa, pitir itakuy. Chaqa allinmi kanqa kwirpuykipa uk partin kaqta itakunaykipaq tukuy la kwirpuyki tukuy tyimpupaq chay infyirrupi nina may-diyapis mana wanuqpi qischakanaykimantaqa.

⁴⁴⁻⁴⁸ Chaynulla ĉhakiki uchakuchishutinmaqa, pitir itakuy. Chaqa allinmi kanqa kuju, tukuy tyimpupaqna kawsanaykipaq, ishkantin

êhakikiwan infyirnumanna itakukanaykimantaqa. Chaynullami nawiki uchakuchishutinpis, urqur itakuy. Chaqa allinmi kanqa uk nawiyjunla, Dyus mantakuyashanman yaykunaykipaq, ishkantin nawikiwan infyirnuman itakukanaykimantaqa. Chaqa chaypiqami ñushi chaynulla ninamapis maydiyapis mana wanunchu.

⁴⁹ Chaymi chaypiqa imanutaq aychamataqa kaêhiwan salanchik chaynu ninawan kusalata qis-chakankillapa.

⁵⁰ Chayraykumi qamkunapis kay pachapiqa imanutaq kaêhimaqa kusalata sirbin chaynu kar uknikillapa uknikillapa kusa shumaqta kawsayllapa. Chaqa uk kaêhi lampaqyatinga, ¿imanunari qamkunaqa qashan shumaqchankillapa?

10

*Jesús yaêhachikuran warmiwan dijanakuqpaq
(Mt 19.1-12; Lc 16.18)*

¹ Jesusqami chay Capernaúm pwiblumanta lluqshir rir, Judeapa lugarninkunaman êharan. Chaymanta rirmi, riyu Jordanpa chimpanmanna êharan. Chaymi chaymanpis kusala achka runakuna tantakamutin Jesusqa yaêhachiran imanutaq yaêhachikuq chaynulla.

² Chaymantami wakin fariseo runakuna Jesusman qimikaranllapa. Chaymi mabir imanimashunllapashi nir, kaynu tapuranllapa:

—¿Allinchu kanqa uk runa warminta dijananpaqqa? nir.

³ Chaymi Jesusqa niran:

—¿Ima nirtaq Moisesqa mantashuranllapa?

⁴ Paykunaqa niran:

—Moisesmi niran, uk runa warminta dijanarqashi karguyjunkunapi kartata rurar warminta qurqashi chiganchakayta puytin nir.

⁵ Chaynu nitinllapaqa Jesusqa paykunata niran:

—Qamkuna kusala kuchi mana intrakaq kashaykillaparaykumi Moisesqa chaynuqa mantakuran.

⁶ Piru Dyusqami puntamanta-pacha runata, warmita ruraran.

⁷ Chayraykumi, ‘Uk runa warminwan kasararqa, taytanta mamanta dijanqa.

⁸ Chaymi ashwan warminwanqa uk kwirpu yu-paylana kawsanqallapa’ nir. Chaynuqami mana ish kaynachu, ashwan uklana.

⁹ Chayraykumi uk runa warminwan uk kwirpulanana kananpaq Dyus nishanrayku, mana mayqanpis, paykunaqa dijanakunqa niyta puytinchu.

¹⁰ Chaymanta Jesusqa wasipina katinga, yaĉhakuqninkunaqa chay yaĉhachikushanpaq tapuranllapa.

¹¹ Jesusqa niran:

“Mayqanpis warminta dijar qashan ukwan kasararqami kusala saqratana uchakuyan.

¹² Chaynulla warmipis runanta dijar, ukwan kasararqa kusala saqratana uchakuyan, punta runanta dijashanrayku” nir.

Jesusmi wamrakunata bindisiran

(Mt 19.13-15; Lc 18.15-17)

¹³ Chaymantami Jesusmanqa wamrakunata apamuranllapa, bindisininpaq. Piru yaĉhakuqninkunaqami chay wamrakunata apamuqkunataqa anyaranllapa.

14 Chayta rikarmi, Jesusqa piñakur yaĉhakuqninkunataqa niran:

“¡Ama arkarchu, dijay nuqaman shamunqa wamritukunaqa! Chaqa Dyus mantakuyashanqami kay wamritukuna yupay kaqkunalapaq.

15 Chiqaptami nishaykillapa: Dyus mantakuyashanman yaykunaqkunaqami kay wamritukuna yupay kanqallapa. Chaqa mana chaynu karqami Dyus mantakuyashanmanqa mana yaykunqallapachu”.

16 Chaynu nirnaqami wamritukunata, marqakur makinkunata ananman ĉhurar bindisiran.

*Kusala imayjun runami Jesuswan parlaran
(Mt 19.16-30; Lc 18.18-30)*

17 Chaymanta Jesús riyatinnaqa uk runa kallpar shamur naypalanpi qunqurikur kaynu nir tapuran:

—Kusa allinla yaĉhachikuq taytituy, ¿imatataq ru-rayman, tukuy tyimpupaqna kawsanaypaqqa? nir.

18 Chaymi Jesusqa niran:

—¿Imapaqtaq kusa allin nimanki? Allinla kaqqami kan ukla. Payqami Taytay Dyus.

19 Chaqa qamqami Dyus mantakushankunataqa yaĉhankina. Chaypiqami nin: ‘Ama uk uk warmiwan kaychu; ama wanuchikuychu; ama suwakuychu; ama uknikipaq llullakur rimaychu; ama uknikita imapipis llullachiychu chaynulla taytaykita, mamaykita kasuy’ nir.

20 Chaynu nitinmi, chay runaqa niran:

—Yaĉhachikuq Taytituy, tukuy chaykunataqami takshaymanta-pacha rurashana kani nir.

²¹ Chaymi Jesusqa chapar kusalata llakipar, niran:

—Uksitumi faltashuyan ruranaykipaqqa: Rir, tukuy imayki kaqta rantikur qillaynikitaqa mana imayjun kaqkunata quy. Chaynuqami unaq syilupiqa mana tukukaq imaykitana tarikunki. Piru chay nishushayta rurarnaqami, shamutki nuqawanna rishun nir.*

²² Chaynu Jesús nitinmi, chay runaqa kusalata llakir riran. Chaqa kusala imayjun-ari karan.

²³ Chaymi Jesusqa, ridurninman chapakur yaĉhakuqninkunataqa kaynu niran:

—Kusa trabajusuraq kanqa chay kusala imayjun kaqkuna, Dyus mantakuyashanman yaykunanpaqqa.

²⁴ Chaynu nitin uyaparmi, yaĉhakuqninkunaqa kusata yarpupakuranllapa: “¿Imanutaq chaynuqa kanqa?” nir.

Chaymi Jesusqa qashan niran:

—Wamrituykuna ¡kusala trabajusumi Dyus mantakuyashanman mayqanpis yaykunanpaqqa!

²⁵ Chaymi chay kusala imayjunkuna, Dyus mantakuyashanman dasla yaykunanmantaqami, ashwan uk kamillu dasla pasayta puytinman uk awjapa uĉhkitunta nir.

²⁶ Chaynu nitin uyaparmi kusala masta yarpupakuranllapa. Chaymi ukninllapa ukninllapa kaynu nir tapunakuyaqllapa:

—Chaynu katinqa ¿pitaq washakayta puytiyanqa? nir.

---

* **10:21** Wakin iskribikashakunapimi nin: “Ashwanmi nuqapi kriyishaykirayku kruspi wanuchishunatinllapamapis ama manchakurchu shamutki nuqawanna rishun” nir.

²⁷ Chaynu nitinmi Jesusqa paykunata chapar kaynu niran:

—Runakunapaqgami kayqa mana ruraypaqchu. Piru Dyuspaq-shuypaqgami tukuy imapis ruraypaq nir.

²⁸ Chaynu nitinga, Pedruqa kaynu niq qallariran:

—Nuqakunamaqgami tukuy imayllapakunata dijashana, qamwanna purinillapa.

²⁹ Jesusqa niran:

—Chiqaptami nishaykillapa: Mayqanpis nuqarayku, chaynulla washakananllapapaq yaçhachikushanrayku wasinta, ullqu ukninkunata, warmi ukninkunata, taytanta, mamanta, [warminta,] wamrankunata, çhakrankunata dijar nuqa munashayta ruraqkunaqgami,

³⁰ kay pachapiqa syin kuti mas achkatana, wasikunata, ullqu ukninkunata, warmi ukninkunata, taytanta, mamanta, wamrankunata, çhakrankunata ima aypañqallapa michka kusalata qischakar imapis. Nataq maydiya-shuypaqa ashwan tukuy tyimpupaqa kawsaytana aypañqallapa.

³¹ Piru kanan tyimpukunapi achka runakuna kusana kaqkunaqgami, chay tyimpupaqa mana ima-paqpis sirbinqachu. Chaynulla achka kanan tyimpukuna mana kwintachaypaq kaqkunami, ashwan chay tyimpupaqa kusa nishapaqna riqsikanqallapa.

Qashanmi Jesusqa wanushaqna niran

(Mt 20.17-19; Lc 18.31-34)

³² Chaymantami Jesusqa yaçhakuqninkunawan Jerusalemman riq qallaritinllapa, payqa

yaĉhakuqninkunapa naypanta riyaran. Piru yaĉhakuqninkunaqami kusa dispantakashalla riyaranllapa. Nataq chay wakinkuna ikita riqkuna-shuypaqa kusalata manchakur ima riyaranllapa. Chaymi Jesusqa dusi yaĉhakuqninkunata qayar uklawman apar, qashan kaynu nir willayaran:

³³ “Qamkuna rikayashaykillapanumi kananqa riyanchikllapana Jerusalemman. Chaypimi Dyusmanta Shamuq Runataqa qukunqallapa, kurakunapa mantakuqninkunaman, Moisés mantakushanta yaĉhar yaĉhachikuqkunaman ima. Chaymi ashwan paykunaqa wanuchinallapapaq nir mantakur, mana Israelmanta runakunamanna qukunqallapa.

³⁴ Chaymi paykunaqa kusalata burlakar, tuqapar, wipyar imanaqa wanuchinqallapa. Piru kimsa diyamantaqami qashan kawsamunqa” nir.

*Santiaguwan, Juanmi Jesusta mañakuranllapa
(Mt 20.20-28)*

³⁵ Chaymantami Zebedeupa wamrankuna Santiaguwan Juanqa, Jesusman qimikar kaynu niranllapa:

—Yaĉhachikuq Taytituy, mañashayki uk faburta ruramanaykillapapaq.

³⁶ Jesusqa niran:

—¿Imatataq qamkunapaq ruranayta munayankillapa? nir.

³⁷ Paykunaqa niran:

—Imaraq taytituy, qam chay kusala shumaq mantakuynikiipi mantakurqami, qam nitki ukniyllapaqa allilaw qichqaykiipi tanqa; nataq

ukniyllapa-shuypaqa ichuqlaw qichqaykipina nir.

³⁸ Chaynu nitinmi Jesusqa paykunataqa niran:

—Manami qamkunaqa imata mañakuyankillapa nirmapis yaçhankillapachu. Tapushaykillapa: ¿Kusala saqra ayaq yakuta upyaq yupay qischakar wanuyashaq, chaynu qischakaytachu puytiyankillapa kanqa? nir. †

³⁹ Chaymi paykunaqa niran:

—Arí Taytituy nir.

Chaymi Jesusqa niran:

—Chiqaptami qamkunapis kusalata qischakankillapa, nuqa qischakashaynulla.

⁴⁰ Piru chay mantakunaypi tar allilawpi manaqa chay ichuqlaw qichqaypi tachishunaylla-papaqqami mana nuqaqa yaçhanichu. Ashwanmi chay mayqanpaqçhi chaykunaqa kamakasha chaykunanami chaypiqa tayanqallapa nir.

⁴¹ Piru chay wakin dyis kaq yaçhakuqninkunaqami, chaynu nir mañakuqta uyaparqa piñakuranllapa Santiaguwan Juanwan imaqa.

⁴² Chaymi Jesusqa paykunata qayamur niran:

—Qamkuna yaçhashaykillapanu, chay mana Israel runakunapa mantakuqninkunaqami, chay pwiblunmanta kaq runakunataqa paykuna munashanlata rurachin. Chaynu katinmi ashwan chay pwiblupi kusa runa nisha kaqmaqa, wakinkunata mantarla ima kawsanllapa.

---

† **10:38** Castillanupi “Ser bautizado con el bautismo con que yo soy bautizado” nirqami intrachimanchik qischakaytachu puytinki nuqa qischakayashaq chay yupay nir.

⁴³ Piru qamkunapiqami ama chaynuqa pasanmanchu. Ashwanmi chay qamkunamanta mayqannikillapa kusa runa nisha kaqqa, uk sirbikuq yupay kar wakinnikillapata yanapankimanllapa.

⁴⁴ Chayraykumi qamkunamanta uknikillapa kusa kayta munarqa, tukuypa sirbiqninna kayllapa.

⁴⁵ Chaqa Dyusmanta Shamuq Runamaqami sirbikuq shamuran mana payta sirbinanllapa-paqchu. Chaymi ashwan kusala achka runakunata uchanmanta washananrayku, wanunqa.

Jesusmi syigu Bartimeuta allicharan

(Mt 20.29-34; Lc 18.35-43)

⁴⁶ Chaymantami çharanllapa Jericó pwiblumanna. Chaymanta chay pwiblumanta lluqshir yaçhakuqninkunawan chaynulla kusala achka runakunawan ima riyatinllapami nan qichqalanpi uk syigu runa Bartimeo shutiq tayasha karan, limusnata mañakur. Payqami Timeupa wamran karan.

⁴⁷ Chaymi Nazaretmanta Jesús pasaqta uya-parqa chay syiguqa, kaynu nir qayçhakuran:

—¡Davidpa ayllun Jesús! ¡Llakipamastuy-ari! nir.

⁴⁸ Chaynu nitinmi, runakunaqa anyaranllapa upallananpaq. Piru payqami llallin kaynu nir qayçhakuran:

—¡Davidpa ayllun Jesús! ¡Llakipamastuy-ari! nir.

⁴⁹ Chaymi Jesusqa chaypi shar, kaynu niran:

—Qayamuyllapa chay runataqa nir.

Chaymi kaynu nir qayamuranllapa:

—Aligriyakur, sharir shamuy. Jesusmi qayashuyan nir.

⁵⁰ Chaynu nitinllapami, chay runaqa qatakuna raçhpanta urqur itakur, piryar rir Jesusman qimikaran.

⁵¹ Chaymi Jesusqa tapuran:

—¿Imatataq qampaq ruranayta munayanki? nir.

Payqa niran:

—Yaçhachikuq Taytituy, nawiy rikakunantami munayani nir.

⁵² Jesusqa niran:

—Rikuyna. Chaqa kriyishaykiraykumi alliyashaykina.

Chaynu nitinmi chay kutilla rikakuranna. Chaymi ashwan kusalata aligriyar Jesuspa pullanna riran.

11

Jesusmi Jerusalenman yaykuranna (Mt 21.1-11; Lc 19.28-40; Jn 12.12-19)

¹ Jesusqami yaçhakuqninkunawan Jerusalenman riyar, yaqqa çhayarnaqa, Betfagé chaynulla Betania pwiblupa shipchankaqman çharanllapa. Kay pwiblukunaqami chay Olivos sirkapaqa shipchanlapi karan. Chaymi chaypi karnaqa Jesusqa ishkey yaçhakuqninkunata qayamur,

² kaynu nir kaçharan:

—Riyllapa wak naypanchikpi pwiblitu chayman. Chayman çharqami uk burru wataraqta tarinkillapa. Chay burrupiqami mana mayqanpis tasharaqchu. Chaymi kaçhar apamunkillapa.

3 Piru mayqan imallata willashutinllapaqa ninkillapa: ‘Taytitunchikmi ministiyán, daskaqlami kaçhamunqa’ nir.

4 Chaynu nitin, rirqami kallipi punku yatankaqpi wataraqta burrutaqa tariranllapa. Chaymi kaçharanllapa apamunanpaq.

5 Piru wakin chaypi kaqkunami kaynu nir tapuranllapa:

—¿Imapaqtaq burruta kaçhayankillapa? nir.

6 Chaymi paykunaqa Jesús willashannulla nitinllapa, dijatinna aparanllapa.

7 Chaymi burrutaqa Jesusman apar raçhpankunata ananman çhuratinllapa Jesusqa anan taranna.

8 Piru chaypiqami karan kusala achka runakuna. Chaymi Jesús riyashanlawmanqa wakinqa raçhpanllapata çhukiranllapa. Nataq wakin-shuyapaqami qirupa raprankunata kuchumur çhukiranllapa, chaypa ananlata Jesusqa pasanapaq.

9 Chaymi ashwan naypaqta ikita riqkunamapis kusa aligrila kaynu nir laqyayaqllapa:

“¡Biba biba! ¡Kusa alabakashami kanqa Taytanchik Dyuspa shutinpi shamuqqa!

10 ¡Chaynulla kusa alabakashami kanqa Davidpa ayllunmanta shamuq gubyir-nunchikllapaqa!

¡Payqami unaq syilupipis kusa alabakashana kanqa!” nir.

11 Chaynu rirmi Jesusqa çharan Jerusalemmanqa. Chaymanta rir yaykuran Dyusta adurananllapa wasiman. Chaynu yaykurmi tukuy chay ruripi kaqkunata alli rikaran.

Chaymantami yaçhakuqninkunawan riranna Betania pwibluman. Chaqa kusa tardinari karan.

Jesumî igus qiruta amana puqunanpaqchu niran

(Mt 21.18-19)

¹² Allaqninqami Betania pwiblumanta riyarqa Jesusqa mallaqnaran.

¹³ Piru largukaqpimi rikaran uk igus qiru kusa raprayjunta. Chaymi rir çharan, puquyninpismi kanqa nir yarpur. Piru ashwanmi rapranlata tariran, mana puquyniyjuntachu. Chaqa manari puqunan tyimpuraqchu karan.

¹⁴ Chayraykumi, chay igus qirutaqa * kaynu niran: “¡Kaymantaqami manana mayqanpis puquynikitaqa mikunqallapanachu!” nir. Chaynu nitinmi chay yaçhakuqninkunaqa uyaparanllapa.

Jesumî Dyusta adurananllapa wasimanta rantikuqkunata itakuran

(Mt 21.12-17; Lc 19.45-48; Jn 2.13-22)

¹⁵ Chaymantami Jerusalemman qashan çhamur, Jesusqa, Dyusta adurananllapa wasiman yaykur, chaypi rantikuqkunata, rantiqkunata ima limpu waqtaman itakuq çhurakaran. Chaynumi chay uk-lawmanta kaq qillayta kambyaqkunapa misanta, chaynulla palumata rantikuqkunapa misanmat-apis limpu tikkur itakuran.

---

* **11:14** Chay igus qiruqami intrachimanchik chay Israelmanta runakunapaq. Chaqa paykunaqami Dyusta kasuq tukur kusala raprayjun yupay karanllapa. Piru ukman mana allinkunata rurar imaqa, chay yura igus qiru mana puquyniyjunchu yupay karanllapa. Chaymi yanqa raprayjun yupayla paykunapis karan.

16 Chaymi payqa mana munaranchu mayqan-pis imankunata charikur ima Dyusta adurananllapa wasiman yaykur pasananllapataqa.

17 Chaymi ashwan kaynu nir yaĉhachiq qallari-ran:

“Dyus nitin iskribikashakunapiqami nin: ‘Wasiyqami tukuy nasyonmanta runakuna nuqaman mañakunanllapalapaq wasi shuttinga’ nir. Piru qamkunaqami suwakuqkunapa maĉhayninpaqna tikrashaykillapa” nir.

18 Chaynu nitin uyaparmi chay kurakunapa mantagninkuna, chaynulla Moisés mantakushanta yaĉhar yaĉhachikuqkuna imaqa, yarpuranllapa imanullapis Jesusta wanuchinanllapapaq. Piru mana puytiranllapachu runakunata manchashanllaparayku. Chaqa tukuyta runakunari yaĉhachikutinqa kusa dispantakashalla uyakuyaqllapa.

19 Chaymanta tutapayatinnaqami Jesusqa yaĉhakuqninkunawan chay Jerusalemanta lluqshir riranllapana.

Mana puquq igus qirumi chakiran

(Mt 21.19-22)

20 Allaqmanta qashan riyarmi, chay igus qirupa yatanlata pasayar, rikaranllapa limpu ĉhupanmanta-pacha chakishatana.

21 Chaymi Pedruqa, Jesús chay igus qiruta willashanpaq yarpur kaynu niran:

—Yaĉhachikuq Taytituy, rikay chay igus qiruta amana maydiyapis puqunanpaq nishaykiqami chakishana nir.

22 Chaynu nitinmi Jesusqa paykunata niran:

—Allita Dyuspi kriyiyllapa.

²³ Chiqaptami nishaykillapa: Mayqanpis Tayta Dyuspi tukuy shunqunwan kusalata kunfyakar ama ukmanta yarpurchu, kay qaçata 'Kaymanta ashur rir mar yakuman yaykuy' nitinllapaqa, chaynu pasayanqa nir.

²⁴ Chayraykumi nishaykillapa: Qamkuna Tayta Dyusman mañakurqa kusalata kunfyakar, chay imataçhi mañakuyashaytaqa qumayanqa nir mañakuyllapa.

²⁵ Piru Dyusman mañakurqa, pirdunayllapa mana allinkunata rurashuqkunata. Chaynuqami syilumanta Taytaykillapa Dyusqa uchaykillapamantaqa pirdunashunqallapa. [

²⁶ Piru qamkuna ukkunata mana pirdunatkillapaqa, syilumanta Taytaykillapa Dyuspi uchakushaykillapamantaqa mana pirdunashunqallapachu.]

Jesustami tapuranllapa pipa pudirninwanshi nir

(Mt 21.23-27; Lc 20.1-8)

²⁷ Chaymantaqami Jerusalén pwibluman çhar, Jesusqa Dyusta adurananllapa wasi ruripi puriyatin, chay kurakunapa mantaqninkuna, Moisés mantakushanta yaçhar yaçhachikuqkuna, Israel pwiblupa ruku mantaqninkuna ima payman qimikaranllapa.

²⁸ Chaymi kaynu nir tapuranllapa:

—¿Mayqan mantashutintaq tukuy chaykunata rurankiqa? nir.

²⁹⁻³⁰ Chaymi, Jesusqa niran:

—¡Ma nuqapis tapushutiyllapa willamayllapa! ¿Mayqantaq Shutichikuq Juantaqa kaçhamuran

shutichikunanpaqqa? ¿Dyus, manaqachu runakunala? Qamkuna chay tapushushayta willamatkillapami, nuqapis willashaykillapa mayqan mantamatinmi kayta rurani nirmapis.

³¹ Chaynu nitinmi, paynin paynin willanakur kaynu ninakuyaqllapa: “ ‘Dyusmi kaçhamuran’ niytaqa manami puytinchikllapachu. Chaqa, chaynu nishallapaqa ‘¿Imapaqtaq mana kriyiraykillapa?’ nimashunllapa.

³² Nataq ‘Runakunalami kaçhamuran’ nishallapaqa, ¿imataq pasanqa?”

Piru manami chaynu niytaqa puytiranllapachu, runakunata manchashanllaparayku. Chaqa tukuyleri kriyiqllapa Juanqashi Dyuspa chiqap rimaqnin karan nir.

³³ Chaymi, Jesustaqa niranllapa:

—Manami yaçhanillapachu nir.

Jesuspis paykunataqa niran:

—Chayqa nuqapis manami willashaykillapachu, mayqan mantamatinmi tukuy kaykunata rurani nirmapis.

12

Jesusmi kumparasyunta ruraran mana allin trabajaqkunawan

(Mt 21.33-46; Lc 20.9-19)

¹ Chaymantami Jesusqa kumparasyunkunawan yaçhachikuq qallariran, kaynu nir:

“Uk runami çakranpi ubata tarpur, ridurninta limpu patyuta ruraran. Chaynullami ruraranpis uk quçhata chaypi binuta llugshichinanpaq. Chaynulla uk shuytulla kusala atun wasita yupay ruraran, chaypa ananman iqar chay çakranta

chapananpaq. Chaymantaqa ayka runakunata chay êhakranta arrintar riran largu mayta.

² Chaymanta kusicha tyimpu êhamutinga, chay êhakrapa amunqa kaêhamuran uk sirbikuqninta, chay kusichakushanmanta paypaq kaq partintaqa qunanllapapaq.

³ Piru chay êhakrapi kaqkunaqami chay sirbikuqtaqa aypar kusalata maqar ima, mana imatapis qurchu qatiêharanllapa.

⁴ Chaymantami chay êhakrapa amunqa qashan uk sirbikuqninta kaêhamuran. Piru chayta-shuypaqami kusalata jurapar, [rumillawan sitar] umanmatapis lisyaranllapa.

⁵ Chaymantami qashan kaêhamuran ukta. Nataq chayta-shuypaqami aypar wanuchiranllapa. Chaymantami ukkunata kaêhatin, wakintaqa kusalata maqar qischaranllapa. Nataq wakinta-shuypaqa wanuchiranllapa.

⁶ “Piru tukukananta-shuypaqami kusala munashan wamrantana kaêhamuran. Chaqa payqami kaynu yarpuran: ‘Wamrayta-shuypaqami kusalata rispitar kasunqallapa’ nir.

⁷ Chayna wamranta kaêhatin, chay êhakrapi kaqkuna rikarqa, ninakuranllapa: ‘Wakmi kay pachataqa irinsyanpaq aypayanqa. ¡Ashwan wanuchishunllapa nuqanchikkunana kay pachapa amunkunaqa kanallapapaq!’ nir.

⁸ Chaynu ninakurmi aypar wanuchir, êhakramantaqa urqurna itakuranllapa”.

⁹ Chaynu nirqa kaynu nir tapukuran paykunataqa:

“¿Chay êhakrapa amun shamurqa, chay êhakrapi kaqkunawanqa imatataq rurayanqa

nir yarpunkillapa qamkunaqa? Chay êchakrapi kaqkunataqa rir limpu wanuchir ukkunatana quyanqa chay pachantaqa.

¹⁰ ¿Manachu qamkunaqa liyishaykillapa, Dyus nitin iskribikashantaqa? Chaqa ninmi:

‘Chay llutakuqkuna kay rumiqa mana sirbinchu nir itakushanllapami,

ashwan kusala shumaq rumipaq tikrakasha.

¹¹ Piru tukuy chaynu kananpaqqa Dyusmi chaynuqa ruraran.

Chaymi ashwan paylata alabashunllapa’ nir”.

¹² Chaynu nir Jesús kumparasyunta parlakutin chaypi kaq runakuna uyaparqa, kwintata gukaranllapa paykunapaq rimayan nir.

* Chaymi Jesusta aypar prisunaranllapa. Piru mana puytiranllapachu runakunata manchashanllaparayku. Chaymi ashwan dijatinllapana riran.

Jesusta tapuranllapa impwistupaq

(Mt 22.15-22; Lc 20.20-26)

¹³ Chaymantami chay fariseo runakunaqa wakinninta chaynulla Herodespa wakinninta ima kaêcharanllapa rir, Jesusta tapur mana allinta rimachir, chaylapaqna uchachananllapapaq.

¹⁴ Chaymi paykunaqa Jesusman rir kaynu nir tapuranllapa:

---

* **12:12** Chay kumparasyunpi kaynuta yaêchachimanchik: Êchakrapa amunqami yaêchachimanchik Taytanchik Dyuspaq. Chay êchakrapa amunpa wamran, chay itakusha rumiwan, yaêchachimanchik Jesucristupaq. Chay wanuchikuqkuna llutakuqkunawanqami yaêchachimanchik chay kurakunapa mantagninkunapaq. Êchakrapa amunpa sirbiqninkuna-shuypaq, yaêchachimanchik Dyuspa rimaqninkunapaq.

—Yaêhachikuq Taytituy, yaêhanillapami qamqa Dyus munashannulla chiqapta rimar yaêhachikunkimapis. Chaynullami runakuna ima nitinpis qamqa mana kwintacharchu yaêhachikunki. Chaqa qamqami mana runakunawan allinpi kanaykipaqchu yaêhachikunkimapis. Piru, ¿allinchu kanqa impwistuta chay Roma pwiblupi mantakuq Cesarta, pagranayllapapaq, manaqachu mana? Ima nimankillapataq, ¿pagrashaqllapachu manaqachu mana? nir.

¹⁵ Piru Jesusqami kaykunaqa Dyusta yanqa kasuq tukuq, kuchi runakunala nir yaêhayashanrayku, kaynu niran:

—¿Imapaqtaq mana allinta rimachir uchachamanayankillapaqa? Ma, apamuyllapa uk qillayta rikanaypaq nir.

¹⁶ Chaymi apamuranllapa uk qillayta. Chayna Jesusqa paykunata tapuran:

—¿Mayqanpa ritratuntaq kay qillaypiqa? ¿Mayqanpa shutintaq iskribikasha? nir.

Paykunaqa niranllapa:

—Gubyirnu Cesarpa nir.

¹⁷ Chaymi Jesusqa niran:

—Chaynu katinga, gubyirnu Cesarpa kaqnintaqa payta quyllapa. Nataq Dyuspa kaqninta-shuyapaqa Dyusta quyllapa nir.

Chaynu nitinmi kusa dispantakashalla kidarantllapa.

*Jesusta tapuranllapa wanuqkunapaq
(Mt 22.23-33; Lc 20.27-40)*

18 Chaymantami wakin saduceo runakuna riranllapa Jesusta rikaq. Chaqa chay runakunaqami ninllapa: “Manashi wanuqkunaqa qashanqa kawsamunllapachu” nir. Chayraykumi Jesustaqa kaynu tapuranllapa:

19 —Yaçhachikuq Taytituy, Moisesmi kaynu nir iskribiran: ‘Mayqan warmiyjun kayar, manaraq wamrayjun kar wanutinga, chay wanushapa ukninnashi kasarayanqa chay byuda warmiwanqa. Chayna chay wanusha ukninpaqqa wamrayjun kananpaq’ ✧ nir.

20 Chaynu katinmi tapushaykillapa, uk kutimi syiti irmanukuna karanllapa. Kulakanllapami, warmikur manaraq wamrayjunchu kayar wanuran.

21 Chaymantami chay ishikay kaq ukninna kasararan byudawanqa. Piru paypismi manaraq wamrayjunchu kayar wanuran. Chaynullami chay ishikay kaqwan, kimsa kaqwan pasaran,

22 chay syiti kaq ukninllapa kasarar wanunankaman. Piru mayqanninllapapis manami wamrayjunchu karan. Chaymantaqami chay warmipis wanuranna.

23 Chayna chay wanushakuna maydiya kawsamutinga, ¿mayqanninpa warmintaq kanqa chay warmiqa? Chaqa tukuynin-ari kasarasha karan chay warmillawan.

24 Chaynu nitinllapami, Jesusqa niran:

—Qamkunaqami limpu pantasha puriyankillapa, Dyus nitin iskribikashanpaq, chaynulla paypa pudirninpaq mana intrakashaykillaparayku.

✧ 12:19 Dt 25.5

25 Chaqa maydiya chay wanushakuna kawsamurqami, manana kasaranqallapanachu, chaynulla manana kasarachikunqallapalamapis-chu. Chaymi ashwan imanutaq Dyuspa angelninkunamaqa mana kasaranllapachu chaynuna kawsanqallapa.

26 Nataq chay wanushakuna kawsamuqpaq-shuypaqa, ¿manachu qamkunaqa liyishaykillapa Dyus nitin Moisés iskribishantaqa? Chaqa chay sarsapi nina kusalata ratakuq rurimanta Dyusqa kaynu niq: ‘Nuqaqami Abrahampa, Isaacpa, Jacobupa Dyusnin kani’ nir.

27 Chayraykumi Tayta Dyusqa mana wanushakunapa Dyusninchu; ashwanmi tukuy kawsaqkunapa Dyusninla. Chaymi nishaykillapa: Qamkunaqami limpu limpu pantasha puriyankillapa nir.

Dyuspa mas allin mantakushan
(Mt 22.34-40)

28 Chaymantami Moisés mantakushanta uk yaçhar yaçhachikuq uyaparan Jesús, saduceo runakunata karanta willar uyarachiqta. Chaymi Jesusqa ima ninqashi nir, kaynu tapuran:

—Yaçhachikuq Taytituy, ¿tukuy mantakuykunamantaqa mayqannintaq kusa mas allinqa? nir.

29 Jesusqa niran:

—iUYAKUYLLAPA ISRAEL RUNAKUNA!
AMITUNCHIK TAYTA DYUSQAMI, PAYLA DYUSQA.
Chaymi chay puntapi kaq kusala mas allin mantakuyqami nin:

³⁰ ‘Taytayki Dyusta munay tukuy shunquykiwan, bidaykiwan, yarpuynikiwan, jwirsaykiwan’ nir.

³¹ Nataq chay ishkay kaq mantakuyshuypaqami nin: ‘Llakiy runa masikikunapaq, imanutaq qampa kwirpuykillapaq llakinki chaynulla’ nir. Chaymi nishaykillapa: Tukuy wakin mantakuykunamantaqami kay ishkaykuna, kusala mas allinqa nir.

³² Chaynu Jesús nitinmi, chay yaêchar yaêchikuyuq runaqa, niran:

—Yaêchikuyuq Taytituy, tukuytami karanta nishayki. Chaqa Dyusninchikqami payla. Manami uk masqa kanchu paymantaqa.

³³ Chaymi ashwan Dyusninchikta tukuy shunqunchikwan, yarpuyinchikwan, jwirsanchikwan munar chaynulla runa masinchikkunatapis imanuchi nuqanchikpa kwirpunchikta munanchik chaynulla munashanchikmi kusala mas allin, animalkunata chay altarman apar ufrindapaq nir rupachinallapamantaqa nir.

³⁴ Chaynu chay runa kusala allinta rimashanraykumi Jesusqa kaynu niran:

—Pitilanami faltashuyan Dyus nishankunata alita intrakar paywanna kawsanaykipaqqa nir.

Chaymanta-pachami mana mayqanpis tapunanpaqqa yarpuranlamapischu.

*Dyus Akrashan Cristuqa ¿maymantataq shamun?
(Mt 22.41-46; Lc 20.41-44)*

³⁵ Chaymantami Jesusqa Dyusta adurananllapa wasipi yaêchikuyar kaynu nir tapukuran:

“¿Imapaqtaq Moisés mantakushanta yaêhar yaêhachikuq runakunaqa ninllapa ‘Dyuspa Akrashan Cristunqami Davidpa ayllunmanta’ nirqa?

³⁶ Chaqa, Davidqami paylla Dyuspa Santu Ispir-
itun yanapatin, kaynu nisha karan:

‘Tayta Dyusmi, Amituytaqa kaynu niran:

Tay allilaw qichqaypi,

maydiya chay êchiqnishuqkunata

êhakikipa êhakinman êchuranaykaman’ nir.

³⁷ Piru willamayllapa: Davidpa ayllunmanta
Dyuspa Akrashan Cristun katinga, ¿imapaqtaq
Davidqa ‘Amituy’ niran?”

Chaynu nir Jesús yaêhachikutinmi, chay achka
runakunaqa kusa aligrila uyakuqllapa.

Jesusmi yaêhar yaêhachikuqkunapaq rimaran
(Mt 23.1-36; Lc 11.37-54; 20.45-47)

³⁸ Jesusqami yaêhachikuqnuqa kaynu niran:

“Allita kwintata qukarmi, kuytakankil-
lapa Moisés mantakushanta yaêhar
yaêhachikuqkunamanta. Chaqa paykunaqami
munanllapa atun raêhpanllapata yakakuyta,
chaynulla plasakunapimapis kusala shumaqta
saludananllapata ima.

³⁹ Chaymi chay tantakananllapa wasikunapi
manaqa mikunanpaq apatinllapamapis,
kusa runapaq riqsir chay kusala shumaq
samanakunapi samachinanllapata munan.

⁴⁰ Chaynullami chay wakcha warmikunata ki-
tanllapa wasinkunata ima. Piru allin runa ninan-
llapapaqqami kusala unayta Dyusman mañakuq

yupay tukunllapa. Chaymi kusala manchaypaqtana kastigakanqallapa”.

Byudapa ufrinditan

(Lc 21.1-4)

⁴¹ Uk diyapimi Jesusqa Dyusta adurananllapa wasipi kar, chay ufrindata tantananllapa kajunkunapa naypanpi taran. Chaymi payqa rikakutin, achka runakuna ufrindankunata itaqllapa chay kajunkunamanqa. Chaynullami achka kusa qillayniyun runakunapis qillayninllapata itaqllapa chaymanqa.

⁴² Chaymantami uk mana imayjun byuda çhamur, mana kusa achka çhaniyun ishkey qillaysituta chay kajunkunamanqa itaran.

⁴³ Chaymi Jesusqa yaçhakuqninkunata qayamur kaynu niran:

—Chiqaptami nishaykillapa: Kay mana imayjun byudaqami tukuy runakuna qillayninta çhurayashanmantaqa mas achkata itasha kajunkunamanqa.

⁴⁴ Chaqa ukkunaqami qillaynin subrashanlata itanllapa. Piru kay mana imayjun byuda-shuyapaqami, chaylawanna kawsananpaq kasha karmapis limpula çhurashamapis, nir.

13

Jesusmi Dyusta adurananllapa wasita ratachin-qallapa niran

(Mt 24.1-2; Lc 21.5-6)

¹ Chaymanta Dyusta adurananllapa wasimanta lluqshitinllapaqa Jesuspa uk yaçhakuqninqa kaynu niran:

—Yaĉhachikuq Taytituy, rikay Dyusta adurananllapa wasitaqami kusa shumaq rumikunawan ima kusala atunta rurashallapa nir.

² Chaymi Jesusqa niran:

—Kanan kayta rikayankillapa chaytaqami limpu ratachinqallapa. Mananami uk rumilamapis anapura llutakashaqa kidanqanachu nir.

Jwisyu diya shipchamuyatinqami kaynu pasanqa

(Mt 24.3-28; Lc 21.7-24; 17.22-24)

³ Chaymantami paykunaqa Olivos sirkaman riranllapa. Chayqami karan Dyusta adurananllapa wasipa naypanlawpi. Chaymi chaypi Jesusqa tatin, Pedro, Santiago, Juan, Andrés imaqa paylata kaynu nir tapuranllapa:

⁴ —Willamayllapa: ¿Maydiyataq chaynuqa pasayanqa? Chaynulla ¿ima siñalta rikartaq yaĉhayashaqllapa, tukuy chaykuna pasanpaq diyafaq shipchana? nirqa.

⁵ Chaymi, Jesusqa niran:

—Allitami kuytakankillapa, ama mayqanpis ingañar pantachishunanllapapaq.

⁶ Chaqa kusala achkami nuqa yupay tukur shamunqallapa. Chaymi, ‘Dyuspa Akrashan Cristunmi kani’ nir, kusala achka runakunata ingañanqallapa.

⁷ “Qamkunaqami chay tyimpukunaqa uyapankillapa wakpi kaypi guerrata rurayanllapa nir. Piru chaynu katinmapis amami manchakunkillapachu. Chaqa chaynumiri pasanqa. Piru chaynu pasatinmapis manaraqmi pacha tukukanan tyimpuraqchu kanqa.

8 Chaqa uk nasyunmanta kaqkunami maqanakunqallapa uklaw nasyunmanta kaqkunawan. Chaynulla uk gubyirnupa kaqninkunapis maqanakunqallapa uklaw gubyirnupa kaqninkunawan. Kusala achka lugarkunapimi pachamapis kusalata kuyunqa, [runakunapis kusala ukmanta tukunqa]. Chaynulla kusala mallaq tyimpu, imami kanqa. Piru chaynu pasatingami yarpunkillapa, chayraqmi qischakay tyimpuqa qallariyan nir.

9 “Qamkunallami kusalata kuytakankillapa. Chaqa chay tyimpukunapiqami qukushunqallapa karguyjunkunaman. Chaymi kusalata qischashunqallapa chay tantakananllapa wasikunapiqa. Chaynullami apashunqallapapis gubirnadurkunapa, gubyirnukunapa naypanman ima nuqapi kriyishaykillaparayku. Chaymi qamkunaqa paykunapa naypanpimapis nuqallapaq rimankillapa.

10 Chaqa tukuy intirupi Dyuspa shumaq rimayninta washakananllapapaq yaçhachikur tukchishana katinllapami, kay pacha tukukananpaq tyimpuqa çhamunqa.

11 Piru chaynu karguyjunkunaman apashutinllapaqa, amami yarpupakunkillapachu imatana rimashaq nirqa. Chaymi ashwan Dyus imata rimanaykipaq yanapashushannulla rimankillapa. Chaqa chaypiqami mana qamkunallachu rimayankillapa kanqa. Ashwanmi Dyuspa Santu Ispiritun rimachishunqallapa.

12 “Chaynullami nishaykillapapis: Mayqanpismi ukninta qukuyanqa wanuchinanllapapaq. Nataq taytanllapa-shuypaqa wamrankunata

qukuyanqa wanuchinanllapapaq. Chaynulla wamrakuna-shuypaqa taytanpa kuntran tikrakar wanuchinqallapa.

¹³ Chaymi tukuyla kay pachapiqa nuqapi kriyishaykillaparayku êhiqnishunqallapa. Piru chaynu qischakar imamapis maydiya shamunaykaman shachinakuqkunalami washakanqallapa.

¹⁴ “Chaqa Dyuspa rimaqnin Danielmaqa kaynu nir iskribiran: ‘Ûk kusala mana allinta rurachikuqmi rir yaykunqa, Dyusta adurananllapa wasiman’ nir. Chaymi qamkuna chaynu pasaqta rikarqa, Daniel iskribishanmi kumplikayan nir yarpunkillapa. Chayraykumi mayqanpis Judea lugarpi kaqkunaqa sirkakunaman alsakanqallapa.

¹⁵ Nataq mayqanpis uk wasipa ananpi karmapis amami ishkimunqachu, imanta llugshichinanpaq nirqa.

¹⁶ Chaynulla, mayqan êhakranpi karqa amami wasinman ringachu raêhpanta apananpaq nirqa.

¹⁷ ¡Akaw chay diyakunapi warmikuna ruriyjun, manaqa ñuñuq wamrayjun kaqkunaqa imanangallaparaq!

¹⁸ Chaymi ashwan qamkunaqa Taytay Dyusman alliplata mañakuyllapa, chay alsakanaykipaq tyimpuqa ama chay qasay tyimpuchu kananpaq nir.

¹⁹ Chaqa, chay diyaqami kusala saqra manchaypaq qischakay kanqa. Chaynu qischakayqami tukuy ima rurakashanmantapacha mana kashachu. Chaynulla mananami kanqanapischu chaynu qischakayqa maydiyapis.

²⁰ Piru Taytay Dyus chay qischakaykuna achka

tyimputa kanqa nitingami, mana mayqanlapis washakanmanchu. Ashwanmi Taytay Dyusqa chay akrashan kaq wamrankunapaq llakir washananrayku, mana kusala achka tyimputachu kanqa nisha.

²¹ “Piru imanupi mayqan kaynu nishunmanllapa: ‘Rikayllapa kaypimi Dyuspa Akrashan Cristunqa’, manaqa ‘Rikayllapa chaypi’ nishutinllapaqa, amami kriyinkillapachu.

²² Chaqa Dyuspa Akrashan Cristun yupay tukuqkuna, chaynulla Dyuspa unay rimaqninkuna yupay tukuqkunami rikarimunqallapa. Chaymi paykunaqa mana ruraypaq imakunata, milagrukunata ima, kusalata ruranqallapa. Chaynumi ashwan kusala achka runakunata ingañanqallapa. Chaynullami chay kriyiqkunamatapis imanullapis ingañayta kamanqallapa.

²³ ¡Piru qamkunaqami allita kuytakankillapa! Ama ingañakanaykillapapaqqami willashunillapana.

*Dyusmanta Shamuq Runaqami tikrakamunqa
(Mt 24.29-35, 42-44; Lc 21.25-36)*

²⁴ “Piru limpu chay qischakay tyimpukuna pasatinnaqami, rupayqa limpu tutaparaq intiru kidanqa. Killapismi mana achkirachikunqanachu.

²⁵ Chaynulla qullarkunapismi limpu syilumantaqa ratamutin ima, tukuy syilupi kaqkunamapis kusalata kuyunqallapa.

²⁶ Chaymantami Dyusmanta Shamuq Runataqa rikanqallapa kusa llipyalla pudirninwan puk-taypa rurinta shamuqtana.

²⁷ Chaynu shamurmi payqa angelninkunata kaçhanqa tukuyla pachamanta, * syilumanta, paypa akrashan kaqkunata tantamunanllapapaq.

²⁸ “Allita uyakur intrakayllapa kay igus qirupaq willar intrachishutiyllapa. Chaqa qamkunaqa igus qiru mushuqmanta qawamuqta rikarqa kwintata qukankillapa, tamya tyimpuqa shipchana nir.

²⁹ Chaynullami chay nishushayllapanulla pasaqta rikarqa yarpunkillapana Dyusmanta Shamuq Runaqami shamunanlapina nir.

³⁰ Chaymi chiqapta nishaykillapa: Chay tyimpupi kaq runakunaqa manaraq wanuyatinraqmi tukuyla kay nishushayllapaqa pasanqa nir.

³¹ Chaqa syilu chaynulla kay pachamapismi tukukanqa. Piru nuqa nishaykuna-shuypaqami mana maydiyalapis tukukanqachu.

³² “Piru Dyusmanta Shamuq Runa shamunanpaq diyapaq, uraspaq-shuypaqami, mana mayqanlapis yaçhanchu. Chaynulla syilumanta angelkuna, Dyusmanta Shamuq Runamapis manami yaçhanchu. Nataq Taytaylami yaçhan.

³³ Chayraykumi qamkunaqa imuraspis rikçhakur [Dyusman mañakur] alli kamakashalana kankillapa. Chaqa manamiri yaçhankillapachu ima diyami shamuyanqa nirmapis.

---

* **13:27** Tukuyla pachamanta nirqami intrachimanchik Nortilawta, Surlawta, Estilawta, Oestilawta ima nir.

³⁴ “Tukuy kayqami imanutaq uk runamaqa largu mayta rinanpaq karqa, sirbiqninkunata wasinta kuytanapaq dijaran chay yupay. Chaymi ukninta ukninta imata rurananpaq nir mantar, uktaqa kaçharan punkupi kuytakunanpaq ima.

³⁵ Chaynumi qamkunapis imuraspis rikçhakur allita kamakashalana kankillapa. Chaqa chay wasipa amun ima amsaqpi, çhaypi tuta, gallu kantaypi manaqa allaqmanta çhamuyan nirmapis mana yaçhayankillapachu.

³⁶ Kuytawkish, imanupi shamurqa punuqmatana tarishutinllapa.

³⁷ Tukuy kay nishushayllapallatami wakinkunatapis willani, rikçhakur kamakashalana kananllapapaq”.

14

Jesustami wanuchiyta yarpuranllapa (Mt 26.1-5; Lc 22.1-2; Jn 11.45-53)

¹ Ishkay diyalanami chay Pascua fyistapi * tantata mana libadurawanchu mikuqllapa chayqa faltayaran. Chaymi chay kurakunapa mantaqninkuna, Moisés mantakushanta yaçhar yaçhachikuqkuna imaqa yarpuranllapa imanullapis llullakuypi ima Jesustaqa aypar wanuchinanllapapaq.

² Piru wakinkunaqami niranllapa:

---

* **14:1** Dyusuninchikmi unayqa Egipto lugarmanta Israel runakunapa agwilunkunata urqusha karan. Chay lluqshishanllapata ama qunqananpaqmi aña aña uk fyistata ruraqllapa. Chay fyistaqami shutiq Pascua.

“Amami chay fyista diyakunapiqa chaynu rurashunllapachu. Chaqa runakunami piñakur kuntranchikllapa alsakamunmanllapa” nir.

Jesuspa umanman mutkiypaqqa yakituta îcharan (Mt 26.6-13; Jn 12.1-8)

³ Chaymantami Jesusqa Betania pwibluman îcharqa, riran Simonpa wasinman. Kay Simonmi unayqa chay ismuyaq qishaywan karan. Piru chaynu misapi tayatinmi uk warmi payman qimikaran uk alabastru butillitapi kusa îchaniyun mishkila mutkiypaq yakituta charikur. Chaymi ashwan chay warmiqa chay butillitata pakir Jesuspa umanman chay mishki yakitutaqa îcharan.

⁴ Piru chaypi wakin kaqkuna chayta rikarmi piñakur, ukninllapa ukninllapa kaynu ninakuranllapa:

“¿Imapaqtaq wak kusa îchaniyunta yanqallaqa îchan?

⁵ Ashwanmi waknu yanqalla îchananmantaqa qumashallapa trisyintus dinaryu † qillaymanmatapis mas rantikur, chay mana imayjun kaqkunata yanapanallapata” nir.

Chaynu ninakurmi, chay warmitaqa kusalata qillakachiyaranllapa.

⁶ Chaynu nitinllapa uyaparmi Jesusqa kaynu niran:

“Ama qillakachirchu dijayllapa. Payqami kusala allinta rurasha nuqawanqa.

⁷ Chaqa chay mana imayjun kaqkunawanqami maydiyapis pulla kankillapa, munashaykillapa

† 14:5 Trisyintus dinaryuta uk trabajaq ganananpaqqami trisyintus diyata trabajayta ministiq.

ura yanapanaykillapapaqqa. Piru nuqa-shuypaqami manana pullaykillapanachu kashaq.

⁸ Kay warmisitaqami puytishanta rurasha nuqapa anayman mishki mutkiypaqqa yakituta iĉharqa. Chaymi ashwan kamakachimashana, kusa shumaqta pampakanaypaq.

⁹ Chiqaptami nishaykillapa: Tukuy maylawpipis imanu kriyir washakananllapapaq nir yaĉhachikurqami, kay warmisita rurashantaqa yarpur rimanqallapa. Chaymi mana qunqanqallapachu”.

Judasmi Jesusta qillayrayku arnikuran

(Mt 26.14-16; Lc 22.3-6)

¹⁰ Jesuspa dusi yaĉhakuqninkunamanta ukqa shutiq, Judas Iscariote. Chay paymi, kurakunapa mantaqninkunaman riran willaq, Jesustaqa qushaykillapa nir.

¹¹ Chaynu nitin uyaparmi chay kurakunapa mantaqninkunaqa kusalata aligriyar, Judasta qillayta qunanpaq arniranllapa. Chaymi Judasqa yarpuran, maylapina, imurasna Jesustaqa qukushaq nir.

Pascua mikunata kamakachiranllapa

(Mt 26.17-29; Lc 22.7-23; Jn 13.21-30; 1Co 11.23-26)

¹² Chay Pascua fyistapa punta diyanpi tantata mana libadurayjuntachu mikuqllapa chaynulla chay uyshitata ufrindapaq nir wanuchiqlapa chay diyami Jesuspa yaĉhakuqninkunaqa payman qimikar kaynu nir tapuranllapa:

–Pascua mikunataqa, ¿maypitaq kamakachinayllapata munayanki? nir.

13 Chaymi Jesusqa ishkey yaĉhakuqninkunata kaynu nir kaĉharan:

—Riyllapa Jerusalén pwibluman. Chaypimi uk runa kantarunpi yakunta apaqta tarinkillapa. Chaymi paypa ikinta rinkillapa.

14 Chaynu rir, wasinman yaykutinga ninkillapa: ‘Yaĉhachimaqniyllapami nin: ¿Maylaw kwartuykipitaq yaĉhakuqniykunawan Pascua mikunata mikushaq? niyan’ nir.

15 Chaynu nitkillapami payqa rikachishunqalapa wasinpa unaqninpi uk atun kwartu kusala kamakashatana. Chaymi chaypi kamkachinkillapa mikunallapapaqqa.

16 Chaynu nitinmi yaĉhakuqninkunaqa pwibluman rir Jesús nishannulla tariranllapa. Chaymi chaypina kamkachiranllapa Pascua mikunataqa.

17 Chaymanta tutapatinnaqa, Jesusqa chay dusi yaĉhakuqninkunawan ĉharanna chay wasimanqa.

18 Chaymanta misapi tasha mikuyarnaqa, Jesusqa niran paykunataqa:

—Chiqaptami nishaykillapa: Qamkunamanta uknikillapa pullay mikuqmi kuntraykunaman qukumayanqa nir.

19 Chaynu nitinmi, paykunaqa kusalata llakiranllapa. Chaymi uknin uknin kaynu nir tapuq ĉhurakaranllapa:

—¿Nuqachu kashaq? nir.

20 Chaymi Jesusqa paykunataqa niran:

—Qamkunamanta uknikillapa nuqawan chay platullapi tantata nuyuchir mikuqmi, nir.

²¹ Chaynuqami Dyus nitin iskribikashannulla, Dyusmanta Shamuq Runawanqa pasanqa. ¡Piru imanaraq, chay kuntrankunaman qukuqqa! Kusala allinchi kananta chay runaqa ama nasinanpaqchu.

²² Mikuyatinllapanaqa, Jesusqa tantata aypar Taytanta payji nir, pakir quran yaçhakuqninkunata kaynu nir:

“Kaypi. Kayqami nuqapa kwirpuy” nir.

²³ Chaymanta kupata aypar Taytanta payji nir, yaçhakuqninkunata qutin, tukuynin upyaranllapa.

²⁴ Jesusqami niran:

“Kayqami yawarniy. Kay yawarniyta içhashaywanmi Taytay Dyuswan uk tratuta rurani, kusa achka runakunata llakipashayrayku.

²⁵ Chiqaptami nishaykillapa: Mananami qashanqa upyashaqnachu kay ubapa yakuntaqa, maydiya Dyus mantakuyashanpi mushuq ubapa yakunta upyanaykaman” nir.

*Pedrumi Jesusta arniran mana dijananpaqchu
(Mt 26.30-35; Lc 22.31-34; Jn 13.36-38)*

²⁶ Chaymantami salmukunata takir Dyusta al-abarnaqa, riranllapana Olivos sirkaman.

²⁷ Chaypimi Jesusqa paykunata niran:

—Tukuy qamkunami [kanan tutalla] manchakushaykillaparayku nuqalatana dijamankillapa. Chaqa, Dyus nitin iskribikashakunapimi nin:

‘Chay michikuqta wanuchitiymi,
uyshakunaqa wakta kayta limpu shikwakanqallapa’ nir.

28 Piru nuqa kawsamurqami, qamkunamantaqa naypaqta rishaq Galilea pwiblumanqa.

29 Chaynu nitinmi, Pedruqa niran:

–Tukuy wakinkuna manchakur dijashutinllapapismi, nuqaqa mana dijashaykichu nir.

30 Chaymi Jesusqa niran:

–Chiqaptami nishayki: Kanan tutallami gallu ishkey kutipaqa kantananpaq katin qamqa kimsa kuti ninki: ‘Manami paytaqa riqsinichu’ nir.

31 Piru Pedruqa qashan niran:

–Qamwan pullata wanuchimanallapapaq kat-inmapismi, pullayki shachinakushaq nir.

Chaynullatami wakinkunapis niyaranllapa.

Jesusmi Getsemani wirtapi mañakuran
(Mt 26.36-46; Lc 22.39-46)

32 Chaymantami Jesusqa yaçhakuqninkunawan riranllapa uk lugar Getsemani shutiqman. Chaypimi yaçhakuqninkunata kaynu niran:

–Riyanimi Taytayman mañakuq. Qamku-naqami kaylapi taskinllapa nir.

33 Chaynu nirmi, Pedruta, Santiaguta, Juanta ima apar riran pullanqa. Chaymantami kusata llakir kwashala tikrakan Jesusqa.

34 Chaynu kayarmi kaynu niran paykunataqa:

–Kusalataraq llakir wanuq yupayna yarpuni. Qamkunaqa kaylapi kidar rikçhakushala kayllapa nir.

35 Chaynu nirqa, chay kayashanmanta ashmila wakaq riran. Chaypimi qunqurikur pachakaman pukçhingar Taytanman mañakuran puytiypaq katinmaqa chay kusala saqra qischakayqa mana çhamunmanchu nir.

36 Chaymi kaynu nir mañakuran:

“*Abba*, † Taytay, qampaqqami tukuy imapis ruraypaq. Chaymi puytiypaq katinga yanapamayari kay kusa ayaq yaku yupay qischakaymantaqa. Piru manami nuqa munashaynuchu kanqa. Ashwanmi qam munashayki rurakanqa” nir.

37 Chaymanta paykuna kayashanman tikrakamurqa, punuqta tariran. Chaymi Pedrutaqa niran:

—Simón, ¿ima punuyankinachu? ¿Manachu puytishayki uk uralamatapis rikêhakur nuqawan kaytaqa?

38 Rikêhakur mañakuyllapa, ama uchapi ratanaykillapapaq. Qamkunaqami allinkunalata rurayta yarpunkillapa. Piru kwirpuykillapa litala kashanraykumi mana shachinakuyta puytinkillapachu.

39 Chaynu nirmi qashan riran mañakuq puntata ima nirtaq mañakusha karan chaynulla.

40 Chaymanta tikrakamurqa, qashalan chay yaêhakuqninkunataqa punuqta tariran. Chaqa nawinllapamapis kusalata qipchirayaran punuypaq. Chaymi paykunaqa mana imata nishaq nirpis yaêharanllapachu.

41 Chaymanta kimsa kutipaqla shamur punuqta tarirqa niran:

—¿Qamkunaqachu punur samayankillaparaq? ¡Rikêhakur shariyllapana! Chaqa Dyusmanta Shamuq Runata uchakuqkunaman gukunanllapapaq uraqami êchamushana.

---

† 14:36 *Abba* nirqami rimayninchikpiqa munan niyta Papasituy nir.

42 Shariyllapa, rishunllapana,
shipchamunnami nuqata qukumaqqa nir.

Jesustami prisuranllapana

(Mt 26.47-56; Lc 22.47-53; Jn 18.2-11)

43 Chaynu nir Jesús rimayatinllami, chay dusi yaçhakuqninkunamanta uknin Judasqa, achka runakunawan çharanllapa ispadakunawan, qirukunawan ima. Paykunaqami riranllapa kurakunapa mantaqninkuna, Moisés mantakushanta yaçhar yaçhachikuqkuna, Israel runakunapa ruku mantakuqninkuna kaçhasha katin.

44 Judasqami, Jesuspa kuntraqninkunataqa, kaynu nisha karan: “Nuqa saludar muchayani chaytami aypar alli prisunkillapa” nir.

45 Chaymi Jesusman, Judas qimikarqa,
—¡Yaçhachikuq Taytituy!— nir mucharan.

46 Chaymi Jestusaqa aypar prisuranllapana.

47 Piru chaypi kaqkunamanta ukmi ispadanta llugshichimur, kurakunapa mantaqninta sirbiq runapa rinrinta *¡saq!* pitiran.

48 Nataq Jesusqami chay runakunataqa kaynu nir tapuran:

—¿Imapaqtaq qamkunaqa shamushaykillapa qirukunawan ispadakunawan ima, uk suwakuqta yupay aypar apamaqllapaqa?

49 Nuqaqami imuraspis qamkunawan pulla kar Dyusta adurananllapa wasipi yaçhachikuray. Piru manamiri chaypiqa aypar apamaraykillapa imachu. Kayqami chaynuqa pasayan Dyus nitin iskribikashannulla kumplikananpaq.

50 Chaynu Jesús nitingami, tukuy yaçhakuqninkunaqa dijarna alsakaranllapa.

51 Nataq uk musu runami Jesuspa ikintaqa riyaran, uk yuraq raçhpalawan qatakusha. Chaymi chay runakunaqa ayparan apananpaq.

52 Piru payqami chay qatakushan raçhpanmatapis dijar, lirila alsakar riran.

Jesustami karguyjunkunaman aparanllapa

(Mt 26.57-68; Lc 22.54-55, 63-71; Jn 18.12-14, 19-24)

53 Chaymantami Jesustaqa, kurakunapa mantaqninmanna aparanllapa. Chaymanmi tantakaranllapa kurakunapa mantaqninkuna, ruku mantakuqkuna, Moisés mantakushanta yaçhar yaçhachikuqkuna, ima.

54 Nataq Pedruqami larguqaqllamanta chapar ikinllapata riyaran, chay kurakunapa mantaqninpa wasin ruripi pampankaman. Chaymantami chay yaykushanlapi kidaran Dyusta adurananllapa wasita kuytaqkunawan pulla, ninapi quñukuqnu.

55 Piru kurakunapa mantaqninkuna, tukuy chay kusa mas karguyjunkunaqami Jesuspaqqa kusalata yaçhayta munaranllapa imalata mana allinta rurasha katinga, chayraykulana wanuchinanllapapaq. Piru chaynumapis manami tariranllapachu.

56 Chaqa kusala achka runakunami mana kashanmanta uchachananpaq qimikaranllapa. Piru mana puytiranllapachu. Chaqa rimayashanllapaqami mana chayllachu karan.

57 Chaynullami wakinkunapis yanqa llullakurla kaynu niranllapa:

58 –Nuqakunaqami kaynu niqta uyasha kanillapa: ‘Nuqaqami Dyusta adurananllapa wasita runakuna rurashantaqa ratachir, qashan kimsa diyalapaqna shachishaq, mana runakuna rurashannutanachu’ nir.

59 Piru chaynu rimarmapismi mana chayllatachu rimayaranllapa.

60 Chaynu nitinllapami chay kurakunapa mantaqninga sharir tukuypa naypanpi Jesustaqa kaynu nir tapuran:

—¿Qam-shuypaqachu mana imatapis ninki? ¿Ima nishaq nirtaq waknu qampaqqa rimayanllapaqa? nir.

61 Chaynu nitinmapismi Jesusqa mana imatapis nirancho. Chaymi chay kurakunapa mantaqninga qashan niran:

—¿Qamchu Dyuspa Akrashan Cristun, allin Dyuspa Wamran kanki? nir.

62 Jesusqa niran:

—Nuqami kani. Chaqa qamkunami rikankillapa Dyusmanta Shamuq Runataqa kusala puytiq Dyuspa allilaw qichqanpi taqta, chaymanta puk-taypa rurinta syilumanta shamupta ima nir.

63 Chaynu Jesús nitinmi chay kurakunapa mantaqninga kusata piñakur raçhpanmatapis llikiran, Jesusqa mana allintachu tukuyan nir. Chaymi niran:

—¿Ima mas tistigutataq ministinchikllapa?

64 Qamkuna uyapashaykillapanu, kusala mana allintami Dyuspaq riman. ¿Imatataq yarpunkillapa?

Chaymi, chaypi kaq runakunaqa niranllapa:
 —Kusala uchayjunmi wakqa; wanunanpaqmi allin nir.

⁶⁵ Chaymi ashwan wakinqa tuqapar, nawinta bindar maqar ima kaynu niranllapa:

—¡Mabir tantyay!, ¿pitaq maqashuran? nir.

Chaynullami Dyusta adurananllapa wasipi kuy-takuqkunapis maqaranllapa.

*Pedrumi Jesustaqa mana riqsinichu niran
 (Mt 26.69-75; Lc 22.55-62; Jn 18.15-18, 25-27)*

⁶⁶ Chaykamanqami Pedruqa tayaran ruri pampalapi. Chaypi kanankamanmi kurakunapa man-taqninta sirbiq warmi çharan.

⁶⁷ Chaymantami Pedruta rikaran ninapa yatalanpi quñukur taqta. Chaymi chay warmiqa kusalata chapar kaynu niran:

—Qampismi Nazaretmanta Jesuswan puriq kanki nir.

⁶⁸ Piru Pedruqami kaynu niran:

—Manami riqsinichu paytaqa. Chaynulla manami yaçhanichu imapaq rimayanki nirmapis nir.

Chaynu nir, punkulawman risha katinmi kantaranna galluqa.

⁶⁹ Chaymantami chay sirbikuq warmiqa qashan Pedruta rikar, wakinkunata kaynu niran:

—Kay runapismi Jesuswan puriq nir.

⁷⁰ Piru payqami qashan niran:

—Manami paytaqa riqsinichu nir.

Chaymanta uk ratulamantaqa chaypi kaqkunapis Pedruman qimikar kaynu niranllapa:

—Chiqaptami paykunapa uknin kanki. Chaqa qampis Galilea pwiblumanta kanki. [Rimanaykimapismi paykunanu].

⁷¹ Chaymantami Pedruqa kutir kutir jurar niran:

—¡Mana riqsinichu chay rimayashaykillapa runataqa nishuyanillapa wakmaqa! ¡Mana chiqapta rimayatiyqami Dyus kastigamanqa! nir.

⁷² Chaynu niyatinlami ishkay kutipaqna gallu kantaran. Chaymantami Pedruqa yarpuran Jesús kaynu nishanta: “Manaraq gallu ishkay kutipaqna kantayatinmi kimsa kuti nuqapaqqa ninki: ‘Manami riqsinichu’ nir” nishanta. Chaymi llakir kusalata waqaran.

15

Jesustami Pilatuman aparanllapa

(Mt 27.1-2, 11-14; Lc 23.1-5; Jn 18.28-38)

¹ Chaymanta achkiyatinnaqa chay kurakunapa mantaqninkuna, ruku mantakuqkuna, Moisés mantakushanta yaçhar yaçhachikuqkuna, chaynulla chay wakin kusa mas karguyjunku-nawan ima tantanakur parlaranllapa. Chaymi Jesustaqa alli watar apar Pilatutana quranllapa. *

² Chaymi Pilatuqa kaynu nir tapuran:

—¿Qamchu Israel runakunapa mantaqnin kanki? nir.

Jesusaq niran:

—Qamllami ninki.

³ Piru chay kurakunapa mantaqninkuna kusalata uchachayashanllaparaykumi,

---

* **15:1** Chay tyimpukunapi Roma pwiblumanta kaqkuna binsisha karan Israel runakunata. Chaymi uk romano gubyirnuna Israel runakunataqa mantaq. Chay gubyirnuqa shutiq Poncio Pilato.

⁴ Pilatuqa qashan kaynu nir tapuran:

—Waknu kusalata uchachashutinllapaqachu, ¿qam-shuypaqa mana imatapis ninki?

⁵ Piru Jesusqami mana rimaranchu. Chaymi Pilatuqa kusalata yarpupakuyar kidaran.

*Jesustami wanuchinanpaqna niranllapa
(Mt 27.15-31; Lc 23.13-25; Jn 18.38-19.16)*

⁶ Kada Pascua fyistapimi chay gubyirnu Pilatuqa uk runata lluqshichiq chay prisu kashanmanta, runakuna mayqantaêhi lluqshichiy nis-hannulla.

⁷ Chay tyimpupimi uk runa Barrabás shutiq prisu karan wakinninkunawan. Chaqa paykunami gubyirnupa kuntran tikrakar wanuchikusha karanllapa.

⁸ Chaymi runakunaqa Pilatuman êhar mañakuranllapa, imanutaq kada fyistapi uk prisuta lluqshichiq chaynulla rurananpaq nir.

⁹ Piru Pilatuqa paykunataqa kaynu niran:

—¿Qamkunaqachu munayankillapa, Israel runakunapa mantakuqninta dijatiy rinanpaq? nir.

¹⁰ Chaynuqami Pilatuqa niran, chay kurakunapa mantaqninkunaqa Jesustaqa êchiqnirla paymanqa apamusha karan nir kwintata qukashanrayku.

¹¹ Piru chay kurakunapa mantaqninkunaqami tukuy runakunata animachiran, Barrabasta kaêhay nir mañakunanllapapaq.

¹² Chaymi Pilatuqa tapukuran:

—Chayqa ¿imatataq ruranayta munayankillapa Israel runakunapa mantakuqnin niyashaykillapawanqa?

¹³ Paykunaqami kusala jwirtita kaynu nir lanyaranllapa:

—¡Kruspi klabay! nir.

¹⁴ Qashanmi Pilatuqa niran:

—Chaqqa, ¿ima mana allintataq rurasha?

Piru chay runakunaqami qashan kusala jwirtita kaynu nir lanyaranllapa:

—¡Kruspi klabay! nir.

¹⁵ Chaymi Pilatuqa tukuy runakunawan allinpi kidanar, Barrabasta prisu kashanmanta lluqshichir, suldadunkunata kaçharan Jesusta llibachir, chaymanta-shuypaqa kruspi klabananllapapaq.

¹⁶ Chaynami suldadukunaqa Jesusta aparanllapa gubyirnu Pilatupa dispachunpa pampanman. Chaypimi paykunaqa tukuy suldadu masinkunata tantaranllapa.

¹⁷ Chaymi ashwan uk chupika murada raçhpata yakachiranllapa. Chaynullami umachiranllapa uk kuruna kashamanta rurakashata.

¹⁸ Chaymanta-shuypaqa kusalata kushikur kaynu nir qayçhakuranllapa:

—¡Biba Israel pwiblupa gubyirnun! nir.

¹⁹ Chaynu nirnaqa umitanpi uk barawan maqaranllapa, qaqlitanpi tuqaparanllapa ima. Chaynulla paymanta burlakar naypanpi qunqurir, aduraq yupay tukuranllapa.

²⁰ Chaymanta chaynu paymanta kusata burlakarllapa imanaqa, chay chupika murada raçhpata yakachishanllapataqa lluqshichir

paypa raçhpanllata yakachiranllapa. Chaynu munashanllapata rurarnaqami aparanllapana kruspi klabananllapapaq.

*Jesustami kruspi klabaranllapana
(Mt 27.32-44; Lc 23.26-43; Jn 19.17-27)*

²¹ Chaymantami Cirene pwiblumanta uk runa Simón shutiq, çhakranmanta shamuqta tariranllapa. Payqami Alejandro chaynulla Rufo shutiq runakunapa taytan karan. Chaynu tarirmi Jesuspa krusninta amalas rikrachir aparanllapa.

²² Chaynu rirmi uk lugar Gólgota shutiqman çharanllapa. Kay lugartami ninllapapis Calavera nir.

²³ Chaymi chaypiqa binuwan mirrata † piçhur Jesustaqa upyachinaranllapa. Piru payqami mana munaranchu.

²⁴ Chaymantami Jesustaqa kruspi klabaranllapana. Chaymi chay suldadukunaqa Jesuspa raçhpankunata mayqanninllapapaqshi kanqa nir yaçhananllapapaqqa surtyakur ayparanllapa.

²⁵ Jesustaqami alas nwibi unaqna kruspiqa klabaranllapa.

²⁶ Uk litrirutapismi çhurananllapa imaraykushi wanuchishallapa nir. Chaqa kaynumi niyaq: “KAYMI ISRAËL RUNAKUNAPA MANTAQNIN” nir.

²⁷ Chaynullami paypa pullanqa ishkey suwakuçkunata krusllapi klabaranllapa, ukninta Jesuspa ichuqlaw qichqanpi, ukninta-shuypaqa allilaw qichqanpi. [

---

† 15:23 Chay mirraqami uk rimidyu karan ama manchaychu nanachikunanpaq.

28 Chaynuqami ruraranllapa Dyus nitin iskribikashanulla kumplikananpaq. Chaqa niqmi: “Uchasapa runakunawan pullatami mana allinpaq rigshillapa” ✧ nir.]

29 Piru tukuy chayta pasaqkunaqami, umanllapata kuyuchiqnulla, kusalata musyar kaynu niyaqllapa:

—¡Jajay! ¡Qammi, Dyusta adurananllapa wasita ratachir qashan kimsa diyalapaq shachishaq ni-rayki!

30 ¡Chaymi ashwan qamlla washakar krusmanta ishkimuy! nir.

31 Chaynullami chay kurakunapa mantaqninkuna, Moisés mantakushanta yaçar yaçhachikuqkunapis kusalata kushipar, kaynu ninakuyaqllapa:

—Ukkunatami washaran. Piru payllaqami mana washakayta puytinchu.

32 Wakqashi Dyuspa Akrashan Cristun, Israel runakunapa mantaqnin-ari. ¡Chaynu karqa chay krusmanta ishkimunqari! ¡Chaynami chaypiraq paypi kriyishunllapa!

Chaynullami paywan pulla kruspi kaqkunamapis ashwan kusa mana allinkunata ima willaranllapa.

Jesusmi wanuranna

(Mt 27.45-56; Lc 23.44-49; Jn 19.28-30)

33 Chaymantami a las dusimanta-pacha tardi a las triskaman tukuy pacha tutaparaq intiru kidadan.

³⁴ Chay urasllami Jesusqa kusa jwirtita kaynu nir qaychakuran:

“Eloi, Eloi, ¿lama sabactani?”

(Chaynu nirqami intrachimanchik: “Dyusniy, Dyusniy, ¿imapaqtaq nuqalata dijamashayki?” nir).

³⁵ Chaymi wakin chaypi kaqkuna chaynu nitin uyaparqa kaynu niranllapa:

—¡Uyakuyllapa! Wakqami Dyuspa rimaqnin Eliasta qayayan nir.

³⁶ Chaymantami chaypi kaqkunamanta ukninllapa kallpar rir puqyala raçhpata qirupi watar puchqu binupi nuyuchir Jesuspa shiminman upyananpaq çhurar kaynu niran:

—Dijayllapa, mabir Eliaschu shamur ishkichimunqa nir.

³⁷ Piru Jesusqami kusala jwirtita qaychakur wanuranna.

³⁸ Chaymi chay kutilla Dyusta adurananllapa wasi ruripi uk atun rakta raçhpa warkuraqpis llikikaran çhaypin unaqmanta urakaman.

³⁹ Jesuspa naypanpimi Romamanta suldadukunapa mantaqnin karan. Chaymi payqa rikaran imanú wanutinmapis. Chayraykumi niran:

—Chiqaptami kay runaqa Dyuspa Wamran kasha nir.

⁴⁰ Chaypiqami wakin warmisitakuna karukaqlamanta rikakuyaranllapa. Paykunaqami kaykuna karanllapa: María Magdalena, Salomé, chaynulla Josipa, wamrakaq Santiagupa maman María ima.

⁴¹ Kay warmisitakunami Jesuspaqa pullan purir, yanapasha karan pay Galilea pwiblupi

katinga. Chaynullami chaypiqa wakin warmisitakunapis achka karanllapa. Paykunami Jesuspa pullan risha karanllapa Jerusalén pwiblumanqa.

Jesustami pamparanllapana
(Mt 27.57-61; Lc 23.50-56; Jn 19.38-42)

⁴² Chaymanta chay samana diyapaq kamkachikunanllapa diya limpu tardiyayatin-naqami,

⁴³ Arimatea lugarmanta uk kusa imayjun runa José shutiq, riran mana manchakurchu Pilatuta, Jesuspa kwirpunta mañaq. Payqami Dyus maydiyaqa shamur qashan mantakuyanqa nir yarpurla kawsaq. Chaynulla payqami chay Israelmanta kusa mas karguyjunkunapa masin karan.

⁴⁴ Chaynu Jesuspa kwirpunta mañaq chatinmi Pilatuqa kusalata manchakur yarpupakuran. Chaymi suldadukunapa mantaqninta qayachimuran Jesusqachu wanushana nir yaçhananpaq.

⁴⁵ Chaymi suldadukunapa mantaqninga rir “Wanushanami” nir willaran. Chaynami Pilatuqa Jesuspa kwirpuntaqa Jositana quran apananpaq.

⁴⁶ Chaymi Josiqa kusa shumaq yuraq raçhpata rantir, Jesuspa kwirpuntaqa rir krusmanta ish-kichimur chay raçhpawanna pilluran. Chaymantami apar qaqapi uk uçku karan, chaylapi çhurar, yaykunantaqa kusala atun rumiwanna kirparan.

⁴⁷ Chaynu kirpatinmi, María Magdalenawan, Josipa maman Mariaqa rikakuyaranllapa.

16

Jesumi kawsamuranna

(Mt 28.1-10; Lc 24.1-12; Jn 20.1-10)

¹ Chaymanta chay samana diya pasatinnaqa María Magdalena, Salomé chaynulla Santiagupa maman Mariaqa kusala mishki mutkiypaq rimidyukunata rantir aparanllapa, Jesuspa kwirpunta kamkachinanllapapaq.

² Chaymi chay simanapa punta diyanpiqa, allaq allaq chayraq rupay iqamuyatin riranllapa Jesús pampakashanmanqa.

³ Kaynu ninakurmi riyaranllapa: “¿Piraq chay uêhkuta kirpasha kusa atun rumita ashuchiyanqa yaykunallapapaq?” nir.

⁴ Piru êcharqami, chay kusa atun rumiwan uêhkuta kirpashanllapaqa uklawpina taqta rikaranllapa.

⁵ Chaymanta paykuna chayman yaykurqa chay uêhkupa allilaw qichqanpiqa uk musu runa, kusala atun yuraq întiru raêhpayjunta rikaranllapa. Chaymi chay warmikunaqa kusalata manchakuranllapa.

⁶ Piru chay musu runa rikashanllapaqami kaynu niran:

“Ama manchakuyllapachu. Qamkunaqami maskayankillapa Nazaretmanta Jesusta kruspi klabaranllapa chayta. Payqami kawsamur rishana; mananami kaypinachu. Shamur rikayllapa pampashanllapata.

⁷ Chaymi ashwan rir yaêhakuqninkunata, Pedruta ima willayllapa: Payqashi Galilea pwibluman riyan paykunamanta naypaqta; ashwanshi

wakpina rikanqallapa, imanutaq willasha karan chaynulla”.

⁸ Chaynu nitinmi chay warmikunaqa chay uĉhkumantaqa kusalata alsakar llugshir riranllapa. Chaqa kusalatari manchakur chukchukyayaranllapa. Piru manami mayqantapis willaranllapachu chaynu manchakushanllaparayku.

*Jesusmi María Magdalenaman rikariran
(Jn 20.11-18)*

⁹ Jesusqami chay simanapa punta diyanpi kawsamurqa, puntataqa rikariran María Magdalenaman. Kay Mariamantami Jesusqa, unaylla syiti dyablupa yarpuyinta itakusha karan.

¹⁰ Chaymi payqa rir willaran Jesuspi kriyir pul-lan purisha kaqkunata. Chaqa paykunaqami kusalata llakir waqayaqllapa ima.

¹¹ Piru Jesustami kawsamushata nuqa rikasha kani nir willatin uyaparqa, mana kriyiranllapachu.

*Jesusmi ishikay yaĉhakuqninkunaman rikariran
(Lc 24.13-35)*

¹² Chaymantaqami Jesusqa mana riqsiypaqla tikrakar ishikay yaĉhakuqninkuna chunllaq nanta riyatin rikariran.

¹³ Chaymi riqsirna paykunapis rir wakinninkunata willaranllapa. Piru manami kriyiranllapachu.

*Jesusmi yaĉhakuqninkunata kaĉharan
yaĉhachikunanpaq
(Mt 28.16-20; Lc 24.36-49; Jn 20.19-23)*

14 Chaymanta mas tardikaqqami Jesusqa chay unsi yaĉhakuqninkuna misapi tayatinllapa, paykunaman rikariran. Chaymi paykunataqa anyaq anyaq willaran mana allita kriyishanpaq, mana intrakashanllaparayku ima. Chaqa wakinkuna, Jesús kawsamushata rikar, willatinllapami mana kriyishallapachu karan.

15 Chaymi paykunataqa niran:

“Riyllapa tukuy pachata. Chaynami Dyuspa shumaq rimayninta tukuylata yaĉhachinkillapa.

16 Chaymi mayqanpis kriyir shutikurnaqa, washakanqallapa. Nataq chay mana kriyiqkuna-shuypaqami tukuy tyimpupaq kastigakananpaqna kanqa.

17 Tukuy kriyiqkunata yanapatiymi kaynu kanqallapa: Nuqapa shutiywanmi dyablupa yarpuynta runakunamanta itakunqallapa; mushuq rimaykunata rimanqallapa ima.

18 Largu kurukunata ayparllapa, manaqa bininuta upyarllapamapis mana imanancallapachu. Chaynulla tukuy qishaqkunapa ananman makinllapata ĉhuratinllapapismi, alliyancallapa ima”.

Jesusmi syiluman riranna

(Lc 24.50-53)

19 Chaynu nir imanaqami Jesusqa syiluman apakaranna. Chaymantami ashwan Dyuspa allilaw qichqanpina taran.

20 Nataq yaĉhakuqninkuna-shuypaqa tukuy pachata riranllapa imanukriyir washakananllapapaq nir yaĉhachikuq. Piru Jesusqami kusalata yanapatin kusa mana ruraypaq milagrukunata ima ruraranllapa. Chaymi tukuy rikaqkuna,

San Marcos 16:20

cvi

San Marcos 16:20

uyakuqkunaqa chiqapta chayqa chaynu kanqa
niranllapa.

Chaynumi kanqa.

Mushuq Testamento
New Testament in Quechua, Lambayeque
(PE:quf:Quechua, Lambayeque)

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Quechua, Lambayeque

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Quechua, Lambayeque [quf], Peru

Copyright Information

© 2008, Bible League International. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Quechua, Lambayeque

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 30 Dec 2021

05704580-9dc6-511f-8a91-aead14f3eb5a